

HARUN YAHYA CEP KİTAPLARI SERİSİ .23.

ÖLÜM VE CEHENNEM

HARUN YAHYA

Ölüm sizi her an yakalayabilir. Kimbilir o an, belki de şu andır, ya da size çok yaklaşmıştır.

Belki de bu kitap kendinize çeki düzen vermeniz için ölümünüzden önce size tanınmış

son bir fırsat, son bir hatırlatma, son bir uyarıdır. Siz bu kitabı okurken bir saat

sonra hayatta kalacağınızdan emin olamazsınız. Bir saat sonra hayatta olsanız

bir sonraki saate erişeceğinizin hiçbir garantisi yoktur. Saat değil bir dakika

hatta bir saniye sonra bile hayatta olacağınız kesin değildir. Bu kitabı sonuna kadar okuyup

bitireceğinizin de hiçbir garantisi yoktur. Ölüm size, büyük bir ihtimalle, bir dakika öncesinde

ölmeyi hiç aklınızdan geçirmediğiniz bir anda gelecektir. Mutlaka öleceksiniz, tüm

sevdikleriniz de ölecek, sizden önce ya da sonra mutlaka ölecekler. Bundan 100 sene

sonra dünya üzerinde sizin tanıdığınız hiç bir canlı insan kalmayacak...

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Bu kitap Harun Yahya'nın konuyla ilgili olarak daha önce kaleme aldığı eserlerinden önemli bölümlerin derlenmesi ile oluşturulmuştur. Amaç, okuyucuların Harun Yahya serisinin tamamını okuyabilmesidir.

Cep Kitapları Serisi hazırlanırken, Türk halkının içinde bulunduğu ekonomik durum göz önüne alınmış, bu duruma uygun fiyatlarla okuyucuya hizmet etmek amaçlanmıştır. Bu seri hazırlanırken kendisinden alıntılar yapılan kitapların orijinallerine, Harun Yahya'nın eserlerini satan tüm kitapçılardan veya www.harunyahya.org internet sitesinden ulaşabilirsiniz.

OKUYUCUYA

- Yazarın eserlerinde evrim teorisinin çöküşüne özel bir yer ayrılmasının nedeni, bu teorinin her türlü din aleyhtarı felsefenin temelini oluşturmasıdır. Yaratılışı ve dolayısıyla Allah'ın varlığını inkar eden Darwinizm, 140 yıldır pek çok insanın imanını kaybetmesine ya da kuşkuya düşmesine neden olmuştur. Dolayısıyla bu teorinin bir aldatmaca olduğunu gözler önüne sermek çok önemli bir imani görevdir. Bu önemli hizmetin tüm insanlarımızı ulaştırılabilmesi ise zorunludur.
- Belirtilmesi gereken bir diğer husus, bu kitapların içeriği ile ilgilidir. Yazarın tüm kitaplarında imani konular, Kuran ayetleri doğrultusunda anlatılmakta, insanlar Allah'ın ayetlerini öğrenmeye ve yaşamaya davet edilmektedir. Allah'ın ayetleri ile ilgili tüm konular, okuyanın aklında hiçbir şüphe veya soru işareti bırakmayacak şekilde açıklanmaktadır. Bu anlatım sırasında kullanılan samimi, sade ve akıcı üslup ise kitapların yediden yetmişe herkes tarafından rahatça anlaşılmasını sağlamaktadır. Bu etkili ve yalın anlatım sayesinde, kitaplar "bir solukta okunan kitaplar" deyimine tam olarak uymaktadır. Dini reddetme konusunda kesin bir tavır sergileyen insanlar dahi, bu kitaplarda anlatılan gerçeklerden etkilenmekte ve anlatılanların doğruluğunu inkar edememektedirler.
- Bu kitap ve yazarın diğer eserleri, okuyucular tarafından bizzat okunabileceği gibi, karşılıklı bir sohbet ortamı şeklinde de okunabilir. Bu kitaplardan istifade etmek isteyen bir grup okuyucunun kitapları birarada okumaları, konuyla ilgili kendi tefekkür ve tecrübelerini de birbirlerine aktarmaları açısından yararlı olacaktır.
- Bunun yanında, sadece Allah rızası için yazılmış olan bu kitapların tanınmasına ve okunmasına katkıda bulunmak da büyük bir hizmet olacaktır. Çünkü yazarın tüm kitaplarında ispat ve ikna edici yön son derece güçlüdür. Bu sebeple dini anlatmak isteyenler için en etkili yöntem, bu kitapların diğer insanlar tarafından da okunmasının teşvik edilmesidir.
- Kitapların arkasına yazarın diğer eserlerinin tanıtımlarının eklenmesinin ise önemli sebepleri vardır. Bu sayede kitabı eline alan kişi, yukarıda söz ettiğimiz özellikleri taşıyan ve okumaktan hoşlandığını umduğumuz bu kitapla aynı vasıflara sahip daha birçok eser olduğunu görecektir. İmani ve siyasi konularda yararlanabileceği zengin bir kaynak birikiminin bulunduğu- na şahit olacaktır.
- Bu eserlerde, diğer bazı eserlerde görülen, yazarın şahsi kanaatlerine, şüpheli kaynaklara dayalı izahlara, mukaddesata karşı gereken adaba ve saygıya dikkat etmeyen üsluplara, burkuntu veren ümitsiz, şüpheli ve ye'se sürükleyen anlatımlara rastlayamazsınız.

HARUN YAHYA CEP KİTAPLARI SERİSİ .23.

ÖLÜM KIYAMET CEHENNEM

*Bizim, sizi boş bir amaç uğruna
yarattığımızı ve
gerçekten Bize döndürülüp
getirilmeyeceğinizi mi sanmıştınız?
(Müminun Suresi, 115)*

HARUN YAHYA
Ağustos, 2002

YAZAR HAKKINDA

Harun Yahya müstear ismini kullanan yazar, 1956 yılında Ankara'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Ankara'da tamamladı. Daha sonra İstanbul Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde ve İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde öğrenim gördü. 1980'li yıllardan bu yana, imani, bilimsel ve siyasi konularda pek çok eser hazırladı. Bunların yanı sıra, yazarın evrimcilerin sahtekarlıklarını, iddialarının geçersizliğini ve Darwinizm'in kanlı ideolojilerle olan karanlık bağlantılarını ortaya koyan çok önemli eserleri bulunmaktadır.

Yazarın müstear ismi, inkarcı düşünceye karşı mücadele eden iki peygamberin hatıralarına hürmeten, isimlerini yad etmek için Harun ve Yahya isimlerinden oluşturulmuştur. Yazar tarafından kitapların kapağında Resulullah'ın mührünün kullanılmış olmasının sembolik anlamı ise, kitapların içeriği ile ilgilidir. Bu mühür, Kuran-ı Kerim'in Allah'ın son kitabı ve son sözü, Peygamberimiz (sav)'in de hatem-ül enbiya olmasını remzetmektedir. Yazar da, yayınladığı tüm çalışmalarında, Kuran'ı ve Resulullah'ın sünnetini kendine rehber edinmiştir. Bu suretle, inkarcı düşünce sistemlerinin tüm temel iddialarını tek tek çürütmeyi ve dine karşı yöneltilen itirazları tam olarak susturacak "son söz"ü söylemeyi hedeflemektedir. Çok büyük bir hikmet ve kemal sahibi olan Resulullah'ın mührü, bu son sözü söyleme niyetinin bir duası olarak kullanılmıştır.

Yazarın tüm çalışmalarındaki ortak hedef, Kuran'ın tebliğini dünyaya ulaştırmak, böylelikle insanları Allah'ın varlığı, birliği ve ahiret gibi temel imani konular üzerinde düşünmeye sevk etmek ve inkarcı sistemlerin çürük temellerini ve sapkın uygulamalarını gözler önüne sermektir.

Nitekim Harun Yahya'nın eserleri Hindistan'dan Amerika'ya, İngiltere'den Endonezya'ya, Polonya'dan Bosna Hersek'e, İspanya'dan Brezilya'ya, Malezya'dan İtalya'ya, Fransa'dan Bulgaristan'a ve Rusya'ya kadar dünyanın daha pek çok ülkesinde beğeniyle okunmaktadır. İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, İspanyolca, Portekizce, Urduca, Arapça, Arnavutça, Rusça, Boşnakça, Uygurca, Endonezyaca, Malayca, Bengoli, Sırpça, Bulgarca gibi pek çok dile çevrilen eserler, yurt dışında geniş bir okuyucu kitlesi tarafından takip edilmektedir.

Dünyanın dört bir yanında olağanüstü takdir toplayan bu eserler pek çok insanın iman etmesine, pek çoğunun da imanında derinleşmesine vesile olmaktadır. Kitapları okuyan, inceleyen her kişi, bu eserlerdeki hikmetli, özlü, kolay anlaşılır ve samimi üslubun, akılcı ve ilmi

yaklaşımın farkına varmaktadır. Bu eserler süratli etki etme, kesin netice verme, itiraz edilemezlik, çürütülemezlik özellikleri taşımaktadır. Bu eserleri okuyan ve üzerinde ciddi biçimde düşünen insanların, artık materyalist felsefeyi, ateizmi ve diğer sapkın görüş ve felsefelerin hiçbirini samimi olarak savunabilmeleri mümkün değildir. Bundan sonra savunsalar da ancak duygusal bir inatla savunacaklardır, çünkü fikri dayanakları çürütülmüştür. Çağımızdaki tüm inkarcı akımlar, Harun Yahya külliyyatı karşısında fikren mağlup olmuşlardır.

Kuşkusuz bu özellikler, Kuran'ın hikmet ve anlatım çarpıcılığından kaynaklanmaktadır. Yazarın kendisi bu eserlerden dolayı bir övünme içinde değildir, yalnızca Allah'ın hidayetine vesile olmaya niyet etmiştir. Ayrıca bu eserlerin basımında ve yayınlanmasında herhangi bir maddi kazanç hedeflenmemektedir.

Bu gerçekler göz önünde bulundurulduğunda, insanların görmediklerini görmelerini sağlayan, hidayetlerine vesile olan bu eserlerin okunmasını teşvik etmenin de, çok önemli bir hizmet olduğu ortaya çıkmaktadır.

Bu değerli eserleri tanıtmak yerine, insanların zihinlerini bulandıran, fikri karmaşa meydana getiren, kuşku ve tereddütleri dağıtmada, imanı kurtarmada güçlü ve keskin bir etkisi olmadığı genel tecrübe ile sabit olan kitapları yaymak ise, emek ve zaman kaybına neden olacaktır. İmanı kurtarma amacından ziyade, yazarının edebi gücünü vurgulamaya yönelik eserlerde bu etkinin elde edilemeyeceği açıktır. Bu konuda kuşkusuz olanlar varsa, Harun Yahya'nın eserlerinin tek amacının dinsizliği çürütmek ve Kuran ahlakını yaymak olduğunu, bu hizmetteki etki, başarı ve samimiyetin açıkça görüldüğünü okuyucuların genel kanaatinden anlayabilirler.

Bilinmelidir ki, dünya üzerindeki zulüm ve karmaşaların, Müslümanların çektikleri eziyetlerin temel sebebi dinsizliğin fikri hakimiyetidir. Bunlardan kurtulmanın yolu ise, dinsizliğin fikren mağlup edilmesidir, iman hakikatlerinin ortaya konması ve Kuran ahlakının, insanların kavrayıp yaşayabilecekleri şekilde anlatılmasıdır. Dünyanın günden güne daha fazla içine çekilmek istendiği zulüm, fesat ve kargaşa ortamı dikkate alındığında bu hizmetin elden geldiğince hızlı ve etkili bir biçimde yapılması gerektiği açıktır. Aksi halde çok geç kalınabilir.

Bu önemli hizmette öncü rolü üstlenmiş olan Harun Yahya külliyyatı, Allah'ın izniyle, 21. yüzyılda dünya insanlarını Kuran'da tarif edilen huzur ve barışa, doğruluk ve adalete, güzellik ve mutluluğa taşımaya bir vesile olacaktır.

Bu kitapta kullanılan ayetler, Ali Bulaç'ın hazırladığı
"Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Anlamı" isimli mealden alınmıştır.

ARAŞTIRMA YAYINCILIK

Prof. Kazım İsmail Gürkan Cad.
Hamam Sok. No:2 K.6 Cağaloğlu/İstanbul
Tel: 0212 511 72 30

Baskı: Nesil Matbaacılık

www.harunyahya.org - www.harunyahya.net

İÇİNDEKİLER

1.ÖLÜM

Giriş	9
Gafletin Kalın Perdesi	11
Gerçek Ölüm ve Görünen Ölüm	21

2.KIYAMET

Giriş	31
Evrenin Ölümü	32
Sur'a İkinci Kez Üflenmesi ve Ölülerin Diriltilmesi	39

3.CEHENNEM

Giriş	53
Cehennemdeki Azap Ortamı	56

4.MÜMİNLERİN ASIL YURDU: CENNET

Giriş	73
Cennet Ehlinin Dünyadaki Durumları	75
Ahirete Güzel Geçiş	81
Tüm Nimetlerin En Üstünü: Allah'ın Rızaası	94
Sonuç	98

-1- ÖLÜM

**De ki: "Elbette sizin kendisinden kaçtığınız
ölüm, şüphesiz sizinle
karşılaşıp-buluşacaktır.**

**Sonra gaybı da, müşahede
edilebileni de bilen (Allah)a
döndürüleceksiniz;**

**Ö da size yaptıklarınızı
haber verecektir."**

(Cuma Suresi, 8)

GİRİŞ

Ölüm sizi her an yakalayabilir. Kimbilir o an, belki de şu andır ya da size çok yaklaşmıştır. Belki de bu satırlar ahlakınızı yeniden düşünmeniz için ölümünüzden önce size tanınmış son bir fırsat, son bir hatırlatma, son bir uyarıdır. Siz bu satırları okurken bir saat sonra hayatta kalacağınızdan emin olamazsınız. Bir saat sonra hayatta olsanız, bir sonraki saate erişeceğinizin hiçbir garantisi yoktur. Saat değil bir dakika, hatta bir saniye sonra bile hayatta olacağınız kesin değildir. Bu kitabı sonuna kadar okuyup bitireceğinizin de hiçbir garantisi yoktur. Ölüm size, büyük bir ihtimalle, bir dakika öncesinde ölmeyi hiç aklınızdan geçirmediğiniz bir anda gelecektir. Mutlaka öleceksiniz, tüm sevdiğiniz de ölecek, sizden önce ya da sonra ölecekler. Bundan 100 sene sonra dünya üzerinde sizin tanıdığınız hiçbir canlı insan kalmayacak.

Her insanın, kendi hayatı hakkında bitmek tükenmek bilmeyen planları vardır. Liseyi bitirmek, üniversiteye girebilmek, mezun olmak, iş sahibi olmak, ev sahibi olmak, evlenip çoluk çocuk sahibi olmak, çocuğunu büyütmek, emekli olmak, huzurlu bir hayata kavuşmak gibi... Bunlar bu planların en genel olanlarıdır. Bunların dışında, herkesin, kendi içinde bulunduğu durum ve şartlara göre daha binlerce konuda çok kapsamlı plan ve tasarıları vardır. Oysa bu planların hiçbirinin gerçekleşeceği kesin değildir. Buna karşın ölüm, yüzde yüz gerçekleşecektir.

Yıllarca çalışıp çabalayıp üniversiteye giren bir öğrenci okuluna giderken ölür. Ya da yeni işe giren bir kişi işine giderken veya evlenenler düğünden dönerken ani bir trafik kazası sonucunda ölürlər. Başarılı bir iş

adamı ise, işlerini çabuk halledebilmek, gideceği yere daha çabuk ulaşip vakit kazanmak ve daha çok şeyler yapabilmek için uçak yolculuğunu tercih eder. Fakat uçak kaza yapar ve hayatı hiç düşünmediği bir şekilde son bulur. Bütün planlar boşa gitmiştir. Geriye kalan planlarını gerçekleştiremeden, bir daha asla tamamlanmayacak bir şekilde yarıda bırakarak, dönüşü olmayan bir yere giderek ölürlər... Oysa o gittikleri yer için hazırladıkları hiçbir planları yoktur. Gerçekleştiremeyecekleri planları yıllarca en ince ayrıntısına kadar düşünmüşlerdir, ama gerçekleşeceği kesin olan ölüm hakkında hiçbir şey düşünmemişlerdir bile.

Peki akla ve bilince sahip bir insan hangisine öncelik vermelidir? Gerçekleşeceği kesin olan hakkında mı, yoksa olmayan hakkında mı plan kurmalıdır? İnsanların çoğu, kesin olmayana önem verirler. Hayatın hangi safhasında olursa olsun bütün planlarını, gelecekte daha iyi ve daha mükemmel bir hayata kavuşabilmek için yaparlar.

Eğer insan ölümsüz olsaydı, bu davranış gerçekten de mantıklı olacaktı. Fakat bütün planlar, ölüm denen mutlak sona mahkumdur. Bu nedenle, kesin olan ölümü bırakıp kesin olmayanları önemsemek, kesinlikle akıl dışıdır. İnsanlar, kafalarını esir almış olan garip bir büyü nedeniyle bir türlü bu açık gerçeği fark edemezler. Böyle olunca, ölümlle birlikte başlayacak olan gerçek hayatlarını da tanımazlar. Ahiretlerine yönelik bir hazırlık yapmazlar. Diriltildiklerinde ise, kendileri için özel yaratılmış olan cehennemden başka bir yere gitmezler.

Bu kitap, insana düşünmek istemediği gerçekleri düşündürmek ve hızla yaklaşan büyük olayı haber vermek için yazılmıştır... Bu büyük olay, kesindir. Dolayısıyla, düşünmekten kaçmak, hiçbir şekilde çözüm değildir.

GAFLETİN KALIN PERDESİ

İnsan bencil yaratılmıştır ve kendi çıkarlarını ilgilendiren şeyler hakkında son derece hassastır. Ancak her konuda kendi çıkar ve menfaatlerini en ince ayrıntısına kadar düşünen ve hesaplayan insanın doğrudan doğruya kendisini ilgilendiren ölüm konusunda kayıtsız ve umursuz olması son derece hayret vericidir. **"Kesin bilgiyle iman etmeyenler"**e özgü olan bu ruh halini Allah, Kur'an'da tek bir kelimeyle tanımlamıştır: **"Gaflet"**.

Gafletin kelime anlamı, şuurdaki bulanıklık ve kapalılıktan ötürü, bir insanın gerçekleri tam olarak algılayamayıp, sağlıklı değerlendirmeler yapamaması ve buna bağlı olarak, gereken sağlıklı tepkileri verememesidir. Bir ayette şöyle buyrulur:

İnsanların sorgulama (zamanı) yaklaştı, kendileri ise gaflet içinde yüz çeviriyorlar. (Enbiya Suresi, 1)

Pek çok insan, ölümü düşünmek istemez. Bu mutlak sonun kendi başına da geleceğini aklına getirmez. İnsanlar arasında düşünülmeyen sürece, ölümle karşılaşılacağı gibi batıl bir inanç gelişmiştir. Ölümle ilgili konu açan herhangi bir kişi hemen **"şom ağızlı"** olarak nitelenir ve bu konu hemen, **"ağızından yel alsın"** gibi anlamsız sözlerle kapatılır. Halbuki ölümden söz eden bir insan, isteyerek veya istemeyerek, Allah'ın çok büyük ayetlerinden birini hatırlatmakta ve insanların üzerindeki kalın gaflet perdesini biraz da olsa aralamaktadır.

Gafletin bir diğerk şekli de insanların, ölümün Allah'ın ona sebep olarak yarattığı olaylar zincirinin bir sonucu olduğunu sanmalarıdır. Her gün gazetelerde ölüm haberleri okunur. Ardından da, "Eğer bir tedbir alınsaydı sonuç bu şekilde olmazdı; şöyle yapılırdı ölmezdi" gibi cahilce mantıklar yürütülür. Halbuki her insan kendisine tanınmış süreden ne bir saniye eksik ne de bir saniye fazla yaşayamaz.

Ölümcül, çaresiz bir hastalığa yakalanan birisinin öleceğine kesin gözüyle bakılır. Fakat ona bu gözle bakanların da er ya da geç ölecekleri kesindir. Gaflet yüzünden, işin bu yönü kimsenin aklına gelmez. Örneğin ölümcül bir hastalığa yakalanmış birinin yakın bir zamanda ölme ihtimali epeyce yüksektir. Fakat yanında duran sapaşğlam birinin bir gün mutlaka öleceği çok daha yüksek ihtimal, daha da doğrusu kesindir. Belki de ölüm, kendisini bu "ölümcül hasta"dan çok daha önce, hiç ummadığı bir anda yakalayacaktır.

Yakınları, ölüm döşğindeki hastalarının durumuna üzülürler. Ama bir gün kesinlikle ölecek olan kendilerine de üzölmek akıllarına gelmez. Oysa mantıksal olarak, bir olayın eninde sonunda gerçekleşeceğı kesirse, bunun yakın ya da uzak olması verilen tepkiyi değıştirmemelidir.

Eğer ölmek üzere olanlar için üzölmek gerekiyorsa, yalnızca ölüm anında değıl herkes birbiri ve kendisi için şimdiden üzölmeye başlamalıdır. Ya da içinde bulunduğu gafleti yırtmalı, ölümün gerçek anlamını kavramalıdır.

Bunun için de, öncelikle gafleti doğuran sebepleri tanımak ve bilmek çok önemlidir.

Gafletin Nedenleri

- Tefekkür ve akletme eksikliği: Toplumun çoğunluğunu oluşturan geniş bir kitle ciddi konular üzerinde düşünmeye, kafa yormaya pek alışık değildir. Düşünmeden yaşamaya alışık olduklarından, ölümü de -kendi tabirleriyle- kafalarına fazla takmazlar. Üstesinden gelemedikleri günlük sorunlar, onların zihnini zaten yeterince meşgul etmektedir. Küçük konuları düşünerek o dar zihinlerini doldururlar, küçük sorunlarda boğulur ve ölüm gibi büyük konuları düşünemezler. Herhangi birinin ölümüyle karşılaştıklarında ya da ölümle ilgili bir konu açıldığında, "Allah gecinden versin, Allah kimsenin başına vermesin, Allah sıralı versin..." gibi sözlerle kendilerini avutur, konuyu en kısa zamanda geçiştirmeye çalışırlar.

- Yaşamın karmaşa ve hareketliliği: Yaşam öylesine akıcı ve hareketlidir ki kendini olayların akışına kaptıran insan özel bir çaba göstermezse, eninde sonunda kendisini yakalayacak olan ölüm gerçeğini göz ardı eder. Gerçek imana sahip olmadığı için kader, tevekkül, Allah'a teslim olma gibi kavramlara son derece yabancıdır. Bu nedenle kendini bildiği andan itibaren "dünyasını kurtarmaya" bakar. Bu tip insan ölümü düşünemeyecek kadar meşguldür. Sürekli yeni dünyevi planlar, çıkarlar, hedefler peşinde koşar. Hiç ummadığı bir anda da hazırlıksız ve şaşkın bir şekilde ölüm gerçeğiyle karşılaşır. Son bir pişmanlıkla geri dönmeyi talep eder. Ama artık çok geçtir...

- Doğum yanlılığı: Gafletin sebeplerinden birisi de doğumun varlığıdır. Her gün doğumlar ve ölümler olur. Yeryüzünün nüfusu hiç eksilmez, hatta günden

güne artar. İnsan kendisini bu döngünün etkisine kaptırınca sanki doğumlar ölümleri telafi ediyor, sıfırlıyor, yaşam böylece dengeleniyor gibi bir illüzyona kapılabilir. Bu da ölüme karşı bir gaflet perdesi oluşmasına sebep olur. Oysa şu andan itibaren hiçbir doğumun gerçekleşmeyeceği bir döneme girsek, insanların birbiri ardına öldüğünü ve dünya nüfusunun hızla sıfıra doğru gittiğini görürüz. İşte o zaman ölüm insana tüm dehşetiyle kendisini hissettirir.

- Yaşlılık dönemine erteleme düşüncesi:

Bu savunma mekanizması gençlerde ve orta yaşlılarda görülür. Bunu kullanan insan, genelde 60-70 yıl yaşayacağını hesaplar ve ancak ömrünün son yıllarını bu tür "iç karartıcı" konulara ayırmaya karar verir. Hayatının en güzel yıllarında böyle "kasvetli" konularla kafasını yormak istemez. Bunun için dünyadan elini eteğini çekeceği bir zamanı uygun görür. Böylece, ölüme ve öbür dünyaya hazırlanmak için de yaşamından bir pay ayırmış olduğunu düşünür ve vicdanını rahatlatır.

Halbuki bir saniye sonra yaşayacağını bile garantisi olmayan, daha ne kadar yaşayacağını, nerede ve ne zaman öleceğini asla bilmez. Her gün etrafında kendisiyle yaşıt hatta daha genç pek çok kişi ölür. Gazeteler ölüm ilanlarıyla doludur. Televizyonlarda her gece birçok ölüm haberi izler. Fakat etrafındaki insanların bir gün hatta belki de yarın, kendi ölümüne de tanık olacaklarını, kendi ölüm ilanını okuyacaklarını aklına getirmez.

-"Cehennemde cezamı çeker ve çıkarım"

mantığı: Toplumda oldukça yaygın olan bu görüş, gerçekte batıl inançtan başka bir şey değildir. (Çünkü hiçbir Kurani temeli yoktur.) Kuran'ın hiçbir yerinde bir

süre cehennemde ceza görüp, sonra bağışlanarak cennete alınanlardan söz edilmez. Tam tersine, konu ile ilgili tüm ayetlerde, kıyamet günü müminlerin ve kafirlerin kesin bir biçimde ayrılacakları, müminlerin ebediyen cennete girecekleri, kafirlerin ise ebediyen cehenneme, aşağılık bir azabın içine sürülecekleri bildirilmiştir:

Dediler ki: "Sayılı günlerin dışında, ateş asla bize değmeyecektir." De ki: "Allah katından bir ahid mi aldınız? -ki Allah asla ahdinden dönmez- Yoksa Allah'a karşı bilmediğiniz bir şeyi mi söylüyorsunuz?" Hayır; kim bir kötülük işler de günahı kendisini kuşatırsa, (artık) onlar, ateşin halkıdır, orada süresiz kalacaklardır. İman edip salih amellerde bulunanlar ise cennet halkıdır, orada süresiz kalacaklardır. (Bakara Suresi, 80-82)

Bir diğer ayette şöyle denir:

Bu, onların: "Ateş bize sayılı günler dışında kesinlikle dokunmayacak" demelerindedir. Onların bu iftiraları, dinleri konusunda kendilerini yanılgıya düşürmüştür. (Al-i İmran Suresi, 24)

Cehennem, insanın hayal gücünün alamayacağı kadar büyük acıları yaşayacağı bir yerdir. Cehennem Allah'ın "Kahhar", "Cebbar" sıfatlarının en şiddetli tecelli ettiği ve dünyadaki hiçbir azapla kıyaslanamayacak azaplarla dolu, korkunç bir ortamdır. Parmağının ucu yanınca bile canı çok acıyan aciz bir insanın rahat ve umursuz bir şekilde böyle bir azabı göze aldığını söylemesi, akletmediğinin açık bir göstergesidir. Allah'ın azabını hafife alan, rahatlıkla karşılayan bir kimse gerçekte Allah'ın kadrini gereği gibi takdir edemeyen, akledemeyen bir insandır.

-Ben zaten cennete gireceğim mantığı: Kendilerinin mutlaka cennete gireceğini iddia eden insanlar vardır. Dünyada iyilik olarak tanımladıkları ufak tefek birtakım şeyleri yaparak ve kötülük olarak tanımladıkları birtakım şeylerden uzak durarak, cennete gideceklerini sanırlar. Kuran'a göre bu inanca sahip olan kişiler Allah'a birçok şeyi ortak koşarlar, dolayısıyla gerçek Müslümanlar değildirler. Kehf Suresi'nde böyle bir insanın durumu şöyle anlatılır:

Onlara iki adamın örneğini ver; onlardan birine iki üzüm bağı verdik ve ikisini hurmalıklarla donattık, ikisinin arasında da ekinler bitirmiştik. İki bağ da yemişlerini vermiş, ondan (verim bakımından) hiçbir şeyi noksan bırakmamış ve aralarında bir ırmak fışkırtmıştık. (İkisinden) Birinin başka ürün (veren yer)leri de vardı. Böylelikle onunla konuşurken arkadaşına dedi ki: "Ben, mal bakımından senden daha zenginim, insan sayısı bakımından da daha güçlüyüm." Kendi nefsinin zalimi olarak (böylece) bağına girdi (ve): "Bunun sonsuza kadar kuruyup-yok olacağını sanmıyorum" dedi. "Kıyamet-saatinin kopacağını da sanmıyorum. Buna rağmen Rabbime döndürülecek olursam, şüphesiz bundan daha hayırlı bir sonuç bulacağım." Kendisiyle konuşmakta olan arkadaşı ona dedi ki: "Seni topraktan, sonra bir damla sudan yaratan, sonra da seni düzgün (eli ayağı tutan, güçlü kuvveti yerinde) bir adam kılan (Allah)ı inkar mı ettin?" "Fakat, O Allah benim Rabbimdir ve ben Rabbime hiç kimseyi ortak koşmam." (Kehf Suresi, 32-38)

Yukarıdaki ayetlerde anlatılan bahçe sahibi, "**Rabbi-**

me döndürülecek olursam" ifadesiyle, Allah'a ve ahiret gününe kesin bilgiyle iman etmediğini, dolayısıyla bu konuda şüphe içinde olduğunu ortaya koymaktadır. Buna karşın, kendisinin üstün bir mümin olduğu iddiasındadır ki Allah'ın kendisini cennetle ödüllendireceğinden emindir. Günümüzde bu zihniyete sahip pek çok kişinin var olduğunu görmekteyiz. Bu kişiler Allah'a karşı samimiyetsiz bir tutum içinde olduklarını aslında için için kendileri de bilirler, fakat kendilerine bu gerçek hatırlatılmak istense bunu kabul etmeyip hemen kendilerini temize çıkarmaya çalışırlar.

Samiyetsizliklerinin en büyük göstergesi ise, sahip oldukları sapkın din anlayışına dayanak bulmak için birtakım bahaneler üretmeleridir. Kendi yaşamlarını meşrulaştırmak için kullandıkları, "en büyük ibadet çalışmaktır", "mühim olan kalp temizliğidir" gibi ifadeler en çok rastlanılan örneklerdendir. Bu tür kişiler, Bakara Suresi'nin 9. ayetinde bildirildiği üzere;

"(sözde) Allah'ı ve iman edenleri aldatırlar. Oysa onlar, yalnızca kendilerini aldatırlar da şuurunda değildirler." (Bakara Suresi, 9)

- Çifte standart mantıklar: İnsan, farklı bir kendini kandırma yöntemi daha geliştirmiş olabilir. Ölüm aklına geldiğinde sonsuza dek yok olacağını düşünür ve bunun dehşetiyle Allah'ın vaat ettiği sonsuz bir hayatın "var olabileceğine" yüzde elli ihtimal verir. Böylece kendi içinde bir nevi umut ışığı yakar. Öte yandan, Allah'ın kendisine yüklediği birtakım sorumluluklar olduğu aklına gelince de, diğer yüzde elli ihtimali düşünür. "Nasılca toprak olup yok olacağım, ölümden sonra hayat yoktur" diyerek hesap verme, cehennem azabıyla karşılaşma

gibi korku ve endişelerini bastırır. Her iki durumda da gaflet halinin ona verdiği bir nevi sarhoşluk hali içerisinde ölüm onu yakalayınca kadar yaşamını sürdürür.

Gafletin Sonucu

Önceki bölümlerde, ölüm, insana yaşadığı sürece kendini hatırlatır demiştik. Ya bu hatırlatmalar ona fayda verir ve birtakım konuları tekrar gözden geçirmesi, hayata ve olaylara bakış açısını yeniden düzenlemesi gerektiğini ciddi bir şekilde düşünmeye başlar. Ya da sözünü ettiğimiz savunma mekanizmaları devreye girer, kalbinin ve gözünün önündeki gaflet perdesi günden güne daha da kalınlaşmaya başlar.

İşte inkarcıların bir kısmının yaşlanıp ölüme iyice yaklaştıkları halde, ölümü büyük bir sakinlikle, akılsızca bir rahatlıkla beklemeleri bu perdenin kalınlığının had safhaya ulaştığının göstergesidir. Çünkü ölüm onlara artık yalnızca güzel ve tatlı bir uykuyu, huzur ve sakinliği, ebedi bir rahatlığı çağırıştırılmaktadır.

Oysa onları yoktan var edip yaratan, sonra öldürüp tekrar diriltecek olan Allah onlara azapla geçirecekleri ebedi bir hayatı, ebedi bir pişmanlığı ve mutsuzluğu vaat etmiştir. Onlar da bu gerçeği, tam ebedi uykuya dalacaklarını sandıkları ölüm anında bizzat görürler. Çünkü, ölümün bir yok oluş olmadığını, aksine kendileri için azapla dolu yeni bir dünyanın başlangıcı olduğunu anlarlar. Canlarını alan ölüm meleklerinin dehşet verici görüntüsü, o büyük azabın ilk habercisidir. Bu nedenle Kur'an'da, ölümden sonraki yaşamı reddeden inkarcılardan söz edilirken **"Öyleyse melekler, yüzlerine ve arkalarına vura vura canlarını aldıkları zaman nasıl ola-**

cak?" (Muhammed Suresi, 27) denir. Bu anda, inkarcıların ölümden önceki küstah ve kibirli tavırları yerini dehşet, pişmanlık, çaresizlik ve sonsuz bir acıya bırakır. Kuran'da, bu durum şöyle anlatılır:

Dediler ki: "Biz yer (toprağın için) de yok olup gittikten sonra, gerçekten biz mi yeniden yaratılmış olacağız?" Hayır, onlar Rablerine kavuşmayı inkar edenlerdir. De ki: "Size vekil kılınan ölüm meleği, hayatınıza son verecek, sonra Rabbinize döndürülmüş olacaksınız." Suçlu-günahkarları, Rableri huzurunda başları öne eğilmiş olarak: "Rabbimiz, gördük ve işittik; şimdi bizi (bir kere daha dünyaya) geri çevir, salih bir amelde bulunalım, artık biz gerçekten kesin bilgiyle inananlarız" (diye yalvaracakları zamanı) bir görsen. (Secde Suresi, 10-12)

Ölümden Kaçış Yoktur

İnsan özellikle gençliğinde ölümü hiç mi hiç aklına getirmek istemez. Bunu bir son olarak gördüğü için ölümün düşüncesinden bile kaçır. Düşünmemek onun için en rahat kaçış yoludur. Oysa fiziksel kaçış ölüme bir çare olmadığı gibi, ölümü aklına getirmekten kaçınarak ölümden kurtulabilmek de mümkün değildir. İnsan ne kadar direnirse dirensin, nereye sığırsa sığınsın, nereye kaçarsa kaçsın, aslında farkında olmadan her an kendi ölümüne doğru koşar. Önünde başka bir kapı, tercih veya çıkış yolu yoktur. Geri sayım sürekli devam eder. Ne yöne dönerse ölüm onu oradan karşılar. Çember sürekli daralarak ona doğru yaklaşır ve sonunda kısıvrak yakalar.

Allah'ın kanununda yine bir değişme olmamıştır. Kaderde belirlenmiş bir anda ve yerde ölüm onu yakalamıştır. Kuran'da, bu sır şöyle haber verilir:

De ki: "Elbette sizin kendisinden kaçtığınız ölüm, şüphesiz sizinle karşılaşp-buluşacaktır. Sonra gaybı da, müşahede edilebileni de bilen (Allah)'a döndürüleceksiniz; O da size yaptıklarınızı haber verecektir." (Cuma Suresi, 8)

Her nerede olursanız ölüm sizi bulur, yüksekçe tahkim edilmiş şatolarda olsanız bile... (Nisa Suresi, 78)

Bu nedenle yapılması gereken, kişinin kendisini kandırmayı ya da gerçekleri göz ardı etmeyi bir kenara bırakıp Allah'ın kaderinde tespit ettiği süreyi en iyi şekilde değerlendirebilmek için çalışmaktır. Bu sürenin ne zaman biteceğini de yalnız Allah bilmektedir.

Her nefis ölümü tadıcıdır. Kıyamet günü elbette ecirleriniz eksiksizce ödenecektir. Kim ateşten uzaklaştırılır ve cennete sokulursa, artık o gerçekten kurtuluşa ermiştir. Dünya hayatı, aldatıcı metadan başka bir şey değildir.
(Al-i İmran Suresi, 135)

GERÇEK ÖLÜM VE GÖRÜNEN ÖLÜM

Ruhun Ölümü (Gerçek Ölüm)

Nasıl öleceğinizi, ölümün nasıl bir şey olduğunu, ölürlen neler olacağını hiç düşündünüz mü?

İnsana hayatını veren ve zamanı gelince de geri alan Allah, ölümün nasıl gerçekleştiğini Kitabında bizlere bildirmiştir. Bu nedenle, ölümün nasıl gerçekleştiğini, ölmekte olan bir insanın gerçekte neler yaşayıp, neler hissettiğini ancak Kuran'dan öğrenebiliriz.

Müminin Ölümü:

1. Kaçınılmaz olduğunu bildiği ve yaşamı süresince hazırlık yaptığı ölümle karşılaşır.
2. Canını almaya gelen melekler ona selam verip, onu cennetle müjdeliler.
3. Melekler güzellikle canını alırlar.
4. Ruhu bedeninden yumuşakça çekilip alınır.
5. Arkasından gelecek müminleri müjdelemek, Allah'ın vadinin hak olduğunu ve müminler için bir korku ve üzüntü olmadığını haber vermek ister. Ama buna izin verilmez.

İnkarcının Ölümü:

1. Hayatı boyunca kendisinden kaçıp durduğu ölümle buluşur.
2. Ölümü şiddetli sarsıntılar içinde olur.
3. Melekler, ellerini ona doğru uzatır ve onu alçaltıcı ve yakıcı bir azapla müjdeliler.

4. Melekler, yüzüne ve sırtına vura vura canını alırlar.
5. Ruhu en derinden acıyla sökülür.
6. Ruhu köprücük kemiklerine kadar çekilir ve son müdahale yapılır.
7. Canı o inkar içindeyken zorluk içinde çıkar.
8. Ölümle yüzyüze geldiği andaki imanı ve tevbesi kabul edilmez.
9. Gerçeği görmenin verdiği büyük pişmanlık içinde Allah'tan kendisini dünyaya geri çevirmesini ve kaybettiği ömrünü telafi etmeyi talep eder. Ama şansını kaybetmiştir. Bu isteği kabul edilmez.

Dışarıdaki insanların gördüğü "tıbbi ölüm"ün de insana ders veren çok önemli bir yönü vardır. Tıbbi ölümün insan bedenini yok edişi, insana çok önemli bazı gerçekleri kavrama fırsatı verir. Bu nedenle, gerçek ölümün ardından söz konusu tıbbi ölüme de değinmek, hepimizin bedenini bekleyen mezar hakkında biraz düşünmek gerekir.

Bedenin Ölümü (Dışardan Görünen Ölüm)

Ölüm anında ruh, bu dünyadaki insanların içinde yaşadıkları boyuttan ayrılırken, geride cansız bedenini bırakır. Deri değiştiren canlılar gibi, bu dünyadaki bedenini geride bırakır ve asıl hayatına doğru ilerler.

Ancak geride kalan beden hikayesi de anlamlı ve önemlidir. Özellikle bu bedene hayattayken gereğinden fazla değer verenler için.

Bir gün öleceksiniz. Belki hiç beklenmedik bir şekilde. Ekmek almak için bakkala giderken yolda bir araba tarafından çiğneneceksiniz. Ya da amansız bir hastalık

hayatınıza son verecek. Veya bir anda kalbiniz atmaktan vazgeçecek.

Bu andan itibaren de, bedeninizle hiçbir ilişkiniz kalmayacak. Hayat boyu "ben" dediğiniz ve sahiplendiğiniz o beden, sıradan bir et parçası haline gelecek. Ölümünüzle birlikte bedeninizi başka insanlar taşımaya başlayacaklar. Etrafta ağlayanlar, "daha dün buradaydı", "dağ gibi adamdı", "çok iyi insandı" diyenler olacak. Sonra o bedeni alıp evin bir odasına, belki de morga koyacaklar. Orada bir gece bekleyecek. Ertesi gün gömme işlemleri başlayacak. Cansız bedeni alıp gasilhaneye götürecekler. Görevli, kaskatı kesilmiş olan bedeninizi soğuk suyla yıkayacak. Ancak bu aşamada ölümün izleri de bedende aşikar hale gelecek. Morarmalar başlayacak.

Daha sonra bedeni beyaz bir bezle, kefenle saracaklar. Sonra da tahta tabuta koyup üstüne yeşil bir örtü örtecekler. Cenaze arabası gelecek, tabutu devralacak. Araba mezarlığa doğru ilerlerken, yolda hayat devam edecek. Bazı insanlar cenaze geçiyor diye saygı gösterecek, çoğu kendi işine bakacak. Sonra mezarlığa gelinecek. Tabut, sizi sevenler ya da seviyor gibi görünenler tarafından ellerde taşınacak. Etrafta muhtemelen yine ağlayanlar, sızlananlar olacak. Sonra o kaçınılmaz yere, mezara gelinecek. Üstünde sizin isminiz yazılı...

Bedeni tabuttan çıkarıp beyaz kefenle birlikte mezarın içine atacaklar. Dualar okunacak. Ve sonra son iş yapılacaktır. Ellerine kürek alanlar, beyaz kefenin içindeki bedenin üzerine toprak atmaya başlayacaklar. Kefenin ağzını açıp içine de toprak atacaklar. Ağzınıza, burnunuza, boğazınıza, gözlerinize topraklar dolacak. Topraklar

ÖLDÜKTEN HEMEN SONRA

AĞZINDAN KÖPÜKLER GELEK ÖLMÜŞ BİR İNSAN

ÖLÜMDEN SONRA GÖZLERDE MEYDANA GELEN MORARMA

YANARAK ÖLMÜŞ BİR İNSAN CESEDİ

MEZARDA BÖCEKLER TARAFINDAN YENMİŞ BİR İNSAN YÜZÜ

CESEDİN PARÇALANMAYA BAŞLAMADAN ÖNCEKİ DURUMU

yavaş yavaş kefeni örtecek. Biraz sonra işleri bitecek ve gidecekler. Mezarlık her zamanki derin sessizliğine bürünecek. Gidenler, kendi hayatlarına geri dönecekler, ama gömülen beden için artık hayatın hiçbir anlamı kalmamış olacak. Dünyadaki hiçbir güzellik, hiçbir güzel ev, güzel insan, güzel manzara artık o beden için bir şey ifade etmeyecek. Bedeniniz, hiçbir dostunuzla artık görüşmeyecek. Beden için var olan tek şey, artık yalnızca toprak ve onun içindeki bakteri ve kurtlar olacak.

Öldükten Sonra Ne Hale Geleceğinizi Hiç Düşündünüz mü?

Zaten gömülmenizle birlikte bedeniniz hem içten hem de dıştan gelen etkilerle hızlı bir parçalanma sürecine girecek.

Vücutta oksijen kalmayacağından, bir süre sonra mikroplar faaliyete geçerek bedene yayılacaklar.

Karında toplanan gazlar cesedi şişirecek ve bu şişlik vücudun her tarafına yayılarak, bedeni tanınmaz hale getirecek.

Bundan sonra gazın diyaframa yaptığı basınçtan dolayı ağızdan ve burundan kanlı köpükler gelmeye başlayacak.

Çürüme ilerledikçe kıllar, tırnaklar, avuç içleri ve tabanlar yerlerinden ayrılacaklar.

Bu dış değişimle beraber, iç organlarda da (akciğer, kalp ve karaciğerde) çürüme başlayacak.

En korkunç olay ise bu noktada gerçekleşecek; karın bölgesinde toplanan gazlar deriyi zayıf noktasından patlatacaklar ve bedenden tahammül edilmez derecede

pis kokular yayılacak. (Ölü insan kokusu, dünyanın en iğrenç kokusudur.)

Bu süre içinde kafadan başlamak üzere, adaleler de yerlerinden ayrılacak.

Cilt ve yumuşak kısımlar tamamen dökülecek ve iskelet gözükmeye başlayacak.

Beyin tamamen çürüyecek ve kil görünümünü alacak, kemikler bağlantılarından ayrılacak ve iskelet dağılmaya başlayacak...

Bu olay, ceset bir toprak ve kemik yığını haline gelene kadar böylece devam edecek.

"Ben" sandığınız bedeniniz böylelikle korkunç ve iğrenç bir şekilde yok olacak. Geride kalanlar sizin için "helva"lar yapıp yerken, topraktaki tüm kurtlar, böcekler ve bakteriler sizin etlerinizi kemirecekler.

Eğer bir kaza sonucunda ölür de, gömülmezseniz, o zaman çok daha feci bir manzara ortaya çıkacak. Bedeniniz, sıcak havada açıkta kalmış bir et gibi, kurtlanacak, birkaç gün içinde bir kurt yumağı haline dönüşecek. Kurtlar, son et parçasını da yiyene kadar iskeletin kıvrımları arasında dolaşacaklar.

Böylece "en güzel bir biçimde" yaratılmış olan insan hayatı, olabilecek en korkunç biçimde sona erecek.

Peki neden?

İnsan vücudunun öldükten sonra bu hale getirilmesi Allah'ın dilemesiyledir. Ve bunun çok büyük bir anlamı vardır. İnsan, kendisinin aslında beden olmadığını, bedeninin yalnızca kendisine giydirilmiş geçici bir kılıf olduğunu, bu korkunç sonu görerek anlamalı, bedeninin ötesinde bir varlığı olduğunu hissetmelidir. Kendini "et ve

kemikten" ibaret sanan insana, bunun bir aldaniş olduğunu kavratmak için böyle çarpıcı ve ibret verici bir son hazırlamıştır.

Ölüme Hazırlık Yapmak

Bu dünya insanların eğitim yeridir. Allah insanlara dünyada çeşitli sorumluluklar yüklemiş ve onlara gözetmeleri gereken sınırları bildirmiştir. İnsan, bu sınırları gözettiği, emredilenleri yerine getirip, yasaklanan şeylerden sakındığı ölçüde ruhen olgunlaşır, akli ve şuuru gelişir. Başına gelen olaylara sabretmesini, hiçbir durumda Allah'ın dininden taviz vermemeyi, her durum karşısında Allah'a yönelip dönmeyi, yalnız O'ndan yardım istemeyi öğrenir. Allah'ı gereği gibi takdir etmeyi, O'na karşı içli bir sevgi ve saygı dolu bir korku duymayı öğrenir, Allah'a karşı katıksız bir iman ve tam bir teslimiyet kazanır. Allah'ın yarattığı nimetlerin değerini gerçek manada anlar ve bu sayede Allah'a karşı olan şükürü, sevgisi, yakınlığı ve hayranlığı artar. Sonuçta, Allah'ın beğendiği üstün akla ve ahlak özelliklerine sahip ideal bir mümin haline gelir. Bu şekilde her yönüyle mükemmel yaratılmış olan cennete girmeye layık, aynı mükemmellikte bir insan haline gelir. Aksi takdirde dünya ortamında hiçbir eğitim almadan cennete girmiş olsaydı pek çok yönden eksik, olumsuz ve yetersiz bir konumda kalacak ve o mükemmel ortamda her türlü hatayı yapmaya açık bir kişiliği olacaktır.

Nitekim Hz. Adem de, cennetteki sonsuz yaşamı için gereken eğitimi almak üzere yeryüzüne gönderilmiş ve birçok imtihanlara tabi olmuştur. Sonuçta Allah'ın Kuran'da övdüğü üstün ahlak ve kişiliğe sahip seçkin bir

insan haline gelmiştir.

Allah'ın özel olarak yarattığı bu hikmetli olay dünyadaki eğitimin bir parçası olan imtihan ortamının sırrını içerir. Bu konu doğrudan doğruya "bizi", yani "kendimiz"i ilgilendirmektedir. Ebedi kurtuluşu isteyen insanlara, Allah Kuran'da şöyle emreder:

Ey iman edenler, Allah'tan korkun. Herkes yarın için neyi takdim ettiğine baksın. Allah'tan korkun. Hiç şüphesiz Allah, yaptıklarınızdan haberdardır. Kendileri Allah'ı unutmuş, böylece O da onlara kendi nefislerini unutturmuş olanlar gibi olmayın. İşte onlar, fasık olanların ta kendileridir. (Haşr Suresi, 18-19)

-2-

KIYAMET

**... insan, önündeki (sonsuz geleceği)ni
de 'fücürle sürdürmek ister.'**

"Kıyamet günü ne zamanmış" diye sorar.

Ama göz 'kamaşıp da kaydığı,'

Ay karardığı, Güneş ve Ay

birleştirildiği zaman;

insan o gün: "Kaçış nereye?" der.

Hayır, sığınacak herhangi bir yer yok.

O gün, 'sonunda varılıp karar kılınacak

yer (müstakar)' yalnızca Rabbi'nin katıdır.

(Kıyamet Suresi, 5-12)

GİRİŞ

Ahirete İman

Ahiret inancı, Kuran'da imanın temel şartları arasında sayılan son derece önemli bir konudur. Allah, Fatiha Suresi'nin başında kendi sıfatlarını sayarken, Rahman ve Rahim sıfatlarının hemen ardından Kendisinin "**Din gününün maliki**" (Fatiha Suresi, 3) olduğunu belirtir. Bir sonraki sure olan Bakara Suresi'nin hemen üçüncü ayetinde de müminlerin "gayba", yani görmediklerine, duyularıyla algılayamadıklarına iman ettikleri söylenir:

Onlar, gayba inanırlar... (Bakara Suresi, 3)

Ölümden sonra dirilme, kıyamet, cennet, cehennem gibi olaylar, kısaca ahiret hep bu "gayb"ın içerisinde yer alır. Nitekim bir sonraki ayette de, "**... ve ahirete de kesin bir bilgiyle inanırlar**" ifadesiyle "ahirete iman" konusu özel olarak tekrar vurgulanır.

Ahiret inancının önemi gerçek imanın bir göstergesi olmasından kaynaklanır. Kuran'da bildirilen şekilde bir ahiret inancı, insanın samimi ve gerçek bir mümin olduğunun çok büyük bir kanıtıdır. Çünkü ahirete iman eden bir kişi Allah'a, O'nun kitabına ve resulüne de kayıtsız şartsız iman etmiş demektir. Bu kişi Allah'ın herşeye gücünün yettiğini, sözünün doğru, vaadinin de hak olduğunu bilir, dolayısıyla ahiretten hiçbir şüphe duymaz. Henüz bu gerçekleri görmediği, bunlara bizzat şahit olmadığı halde Allah'a olan imanının, O'na duyduğu güvenin ve kendisine verilmiş olan aklın doğal bir sonucu olarak, adeta görüyormuş gibi bunlara iman eder. Dahası,

ahirete karşı şüphelerden arınmış, kesin bir iman, Allah'ın yalnızca varlığına değil aynı zamanda O'nun Kuran'da bildirdiği tüm sıfatlarına iman etmeyi, Allah'a tam bir güven ve teslimiyeti ve O'nu gereği gibi tanıyıp takdir etmeyi de içinde barındırır. İşte, Allah'ın makbul saydığı iman da budur. İnsan biraz düşündüğünde kendisi dahil, etrafındaki hiçbir şeyin tesadüf eseri olmadığını, herşeyin bir Yaraticının sonsuz gücü, bilgisi, isteği ve kontrolünde gerçekleştiğini rahatlıkla görür. Bunun sonucu olarak ahireti yaratmasının da Allah için hiçbir güçlük teşkil etmediğini, ahiretin yaratılmasının bu dünyanın en doğal ve en makul sonucu olduğunu, Allah'ın hikmetine, adaletine en uygun yol olduğunu kavrar.

EVRENİN ÖLÜMÜ: KIYAMET

Kuran'da bizlere, evrendeki tüm yaratılmışların yanında, evrenin kendisinin de bir ölümü olduğu haber verilir. Ölümlü olan yalnızca insan değildir. Tüm hayvanlar ölür, bitkiler de ölür. Hatta gezegenler ve yıldızlar da ölür. Ölüm evrendeki tüm yaratılmışların ortak kaderidir. Allah katında ezelde belirlenmiş olan bir günde tüm insanlar, canlılar, dünya, güneş, ay, yıldızlar, kısacası tüm maddesel varlıklar yok olacaktır. Kuran'da bu güne "kiyamet" (kalkış günü) adı verilir; bu gün, **"insanların, alemlerin Rabbi için kalkacağı gün"**dür. (Mutaffifin Suresi, 6)

Kiyameti gören insan, hiçbir şekilde tarif edilemeyecek, dünyadaki tüm korkulardan kat kat şiddetli olan bir

korkuya kapılacaktır. Kuran'da, kıyametin aşamaları ayrıntılı olarak anlatılır. Bu büyük olayın nasıl gerçekleşeceği ve bunu gören insanların ne hale geleceği çarpıcı bir biçimde tarif edilir.

Sur'a İlk Üfleniş

Kıyametin başlangıcı Sur'a üfürülmesi ile olur. Bu, dünyanın ve bütün evrenin toplu yıkımının ve sonun başlangıcının işaretidir. Artık geriye dönüş yoktur. Dünya hayatının tamamen bitip herkes için gerçek hayatın, yani ahiretin başladığının sesidir bu. Müddesir Suresi'nde kıyamet gününün kafirler için nasıl bir an olduğu şöyle belirtilmiştir:

Çünkü o boruya (sur'a) üfürüldüğü zaman. İşte o gün, zorlu bir gündür. Kafirler içinse hiç kolay değildir. (Müddesir Suresi, 8-10)

Sur'a üfürülmesinden sonra birbiri ardına gelecek olan olaylar ise, bu dehşeti en üst seviyeye çıkaracaktır.

Yeryüzünün Yıkımı

Sur'a üfürülmesini büyük bir sarsıntı ve kulakları patlatırcasına gelen bir gürleme takip eder. Bu anda insanlar artık korkunç bir felaketle karşı karşıya olduklarını anlamışlardır. Kıyametin yalnızca gürültüsü bile insanlar arasındaki bütün dünyevi bağları kopartıp parçalamaya yeterli olur. İnsanlar, artık yalnızca bir kaçıp kurtulma duygusuyla dolmuşlardır. Korku her yeri kaplamış, herkes kendi derdine düşmüştür:

Fakat "kulakları patlatırcasına olan o gürleme" geldiği zaman, kişi o gün, kendi kardeşinden kaçır. Annesinden ve babasından, eşinden ve çocuklarından. O gün, onlardan her birisinin

kendine yetecek bir işi vardır. (Abese Suresi, 33-37)

Yer, şiddetli bir sarsıntı ile sarsıldıktan sonra yaratıldığından beri içinde barındırdığı, artık hiçbir anlam ve değeri kalmayan hazinelerini ve sırlarını dışarı çıkarır, insanlara gösterir:

Yer, o şiddetli sarsıntısıyla sarsıldığı, yer ağırlıklarını dışa atıp-çıkardığı ve insan: "Buna ne oluyor?" dediği zaman; o gün (yer), haberlerini anlatacaktır. Çünkü senin Rabbin, ona vahyetmiştir. (Zelzele Suresi, 1-5)

Dağların Parçalanışı

Yeryüzündeki en sağlam yapılar olan o heybetli, sarsılmaz dağlar yerlerinden oynatılıp yürütülür; köklerinden savrulur, yakılır, paramparça edilirler. En ufak bir depremde paniğe kapılan, kimi zaman bütün bir geceyi korkudan sokakta geçiren insanlar için, gözlerinin önünde dağların yerinden oynatıldığı türden bir felaket dayanılabilecek gibi değildir. Kuran'da dağların kıyamet günündeki durumları şöyle tasvir edilir:

Artık Sur'a tek bir üfürülüyle üfürüleceği. Yeryüzü ve dağlar yerlerinden oynatılıp kaldırılacağı, ardından tek bir çarpma ile birbirlerine çarpılıp parça parça olacağı zaman. İşte o gün, vakıa (bir gerçek olan kıyamet) artık vuku bulmuş (gerçekleşmiş)tur. (Hakka Suresi, 13-15)

Ve dağların 'etrafa saçılmış' renkli yünler gibi olacakları (gün). (Kaaria Suresi, 5)

O gün, taş, toprak ve kayalardan meydana gelen kapkara dağları bile rengarenk yün parçaları gibi etrafa

savuran sınırsız, kahredici bir güç vardır. İnsan bu gücün, "doğanın gücü" olmadığını artık çok iyi farkındadır. Bir zamanlar ilah edindiği, yaratılışını bile ona bahşettiği "tabiat ana", kendi yok oluşuna bile çare bulamamaktadır. Hayatı boyunca yanlış yerlere atfettiği bu gücün gerçek sahibiyle tanışmaktadır şimdi, ama bu tanışma artık ona hiçbir fayda sağlamayacaktır. Yaşamı boyunca sahibini akledemediği, hakkında düşünmediği bu güç, onu her tarafından sarıp kuşatmıştır. Akıl ve vicdaniyla anlayamadığı gerçeği, şimdi dehşetle anlayacaktır.

Denizlerin Kaynaması

Kıyamet gününün dehşetini anlamak için şu anda sahip olduğumuz düşünce kıstasları yeterli değildir. Ama o gün meydana gelecek yıkımın Allah'ın şanına yakışacak şekilde olacağını bilmek, insanı felaketin boyutları hakkında fikir sahibi yapabilir. Örneğin dünyadaki en büyük kütle ve en büyük hayat kaynağı olan okyanusların

Gök, çatlayıp-yarıldığı zaman,

Yıldızlar, dağılıp-yayıldığı zaman,

Denizler fıskırtılıp taşırıldığı zaman.

(Infitar Suresi, 1-3)

benzin gibi tutuşturulması ve taşırılması o gün hakkında Kuran'da insanlara verilen örneklerden biridir:

Denizler, tutuşturulduğu zaman. Nefisler, birleştiği zaman. (Tekvir Suresi, 6-7)

Denizler, fışkırtılıp-taşırıldığı zaman. (İnfitar Suresi, 3)

Göklerin Yok Edilişi

Kıyamet gününün yıkımı ve dehşeti yalnızca dünyayı değil, uzayın ve evrenin de tümünü kaplar. Yeryüzü, yerin altı, dağlar, denizler için olduğu gibi gökyüzü, ay, güneş, yıldızlar ve gezegenler için de belirlenmiş ölüm vakti gelmiştir. Kuran'da, o büyük günden söz edilirken şöyle denir:

Şüphesiz, size vaadedilen gerçekleşecektir. Yıldızlar 'örtülüp (ışıkları) silindiği' zaman. Gök yarıldığı zaman. Dağlar, kökünden sökülüp savrulduğu zaman. (Mürselat Suresi, 7-10)

İnsanın doğumundan itibaren varlığından ve devamından emin olduğu, kendisini koruyan bir tavandır

*....Dağların etrafa saçılmış renkli yünler
gibi olacakları (gün).
(Kaaria Suresi, 5)*

gökyüzü. Oysa kıyamet günü bu tavan büyük bir çatırtı ile çöker, parçalanır. Hayatı boyunca insanı saran, ona her nefesinde hayat veren hava, atmosfer, o gün aynen erimiş maden gibi akkor haline gelir, cayır cayır yanar. Hava artık hayat vermek için değil yakıp parçalamak için insanın ciğerlerine dolar. Kuran'da, o gün "**gökyüzünün erimiş maden gibi olacağı gün**" (Mearic Suresi, 8) şeklinde tarif edilmektedir.

Kıyamette gerçekleşecek olan bu büyük olayların insana vereceği dehşet, normal zamanlarda oluşan doğal felaketlerin verdiği korku ile kıyaslanarak belki kısmen anlaşılabilir. Depremler ya da volkanik patlamalar, bildiği gibi insanların en çok korktuğu olaylardandır. Yeryüzünün doğal, süregelen ve alışılmış şartlarında meydana gelen bu tür değişiklikler, insanda büyük panik yaratır. Depremle çatlayan yer kabuğu veya lav püstürten bir volkan, insandaki alışmışlığı ve rahatı bir anda ortadan kaldırır. İnsan, umursamadan her gün bastığı sağlam zeminin değerini, o felaket anında çok iyi anlar.

Ancak verdiği bütün acılara rağmen deprem veya yarıdağ patlaması, geçici olaylardır. Bir deprem ya da patlama yaşanır ve biter. Yaralar sarılır, bir süre sonra acıları unutulur, kötü bir anı olarak kalır. Ama kıyamet günü, ne bir depreme ne de başka bir afete benzemez. Bu günde birbiri ardına gelen inanılmaz yıkımlar, var olan herşeyin artık geri dönüşü olmaksızın yok olduğunun açık delilidir. Başka ayetlerde ise, bu olaydan şöyle söz edilir:

Gök, yarılıp-parçalandığı. Ve 'kendi yaratılışına uygun' Rabbine boyun eğdiği zaman. (İnşikak Suresi, 1-2)

İnsanların dünyada gözlerinde büyüttükleri herşey parça parça edilmiştir. Gökyüzü cisimleri de birer birer ölürler. Bu, "**güneş köreltiği zaman, yıldızlar, bulanıklaşıp-döküldüğü zaman**"dır. (Tekvir Suresi, 1-2) Yüzbinlerce yıldır ışık saçan, dünyanın hayat ve enerji kaynağı güneş, dürülüp söndürülünce onun gerçek bir sahibinin olduğu ve o ana kadar ancak O'nun emriyle hareket ettiği gözler önüne serilir. İnsanların hep erişilmez, muhteşem, esrarengiz gördükleri ve içinde evrenin engin sınırları barınır sandıkları yıldızlar adeta yaldızlı oyuncaklar gibi düşürülüp söndürülür. Artık verilen süre tamamlanmış ve insan içine daldığı gafletten olabilecek en büyük felaket ile uyandırılmıştır. Bu gafletin sebebi insanın Allah'ın "kadrini" (gücünü, kuvvetini) henüz dünyada iken tam olarak anlayamamış olmasıdır. Oysa o gün evrenin ve yaşamın sahibinin kim olduğu çok iyi anlaşılacaktır. Bir ayette şöyle denir:

Onlar, Allah'ın kadrini hakkıyla takdir edemediler.

Oysa Kıyamet günü yer, bütünüyle O'nun avucu (kabzası)ndadır; gökler de sağ eliyle dürülüp-bükülmüştür.

O, şirk koştuklarından münezze ve yücedir.

(Zümer Suresi, 67)

SUR'A İKİNCİ KEZ ÜFLENİŞ VE ÖLÜLERİN DİRİLTİLMESİ

Sur'a ilk olarak üflenmesiyle birlikte yer ve gök parparça edilmiş ve maddesel evren ölmüştür. Canlı hiçbir varlık kalmamıştır. Ayetin ifadesiyle, **"yer başka bir yere, gökler de başka göklere dönüştürülmüştür"**. (İbrahim Suresi, 48) Bu dönüşümden sonra mahşer günü için hazırlanan ortam şöyledir:

Sana dağlar hakkında soruyorlar. De ki: "Benim Rabbim, onları darmadağın edip savuracak" "Yerlerini bomboş, çırpıplak bırakacaktır." "Orada ne bir eğrilik göreceksin, ne de bir tümsek." (Taha Suresi, 105-107)

Sur'a üfürüldü; böylece Allah'ın diledikleri dışında, göklerde ve yerde olanlar çarpılıp-yıkılıverdi. Sonra bir daha ona üfürüldü, artık onlar ayağa kalkmış durumda gözetliyorlar. Yer, Rabbinin nuruyla parıladı... (Zümer Suresi, 68-69)

Ölülerin Mezarlarından Çıkmaları

İnsanların dirilişleri esnasında ve dirildikten sonraki durumları ayetlerde ayrıntılı olarak tarif edilmiştir. Kur'an'da haber verildiğine göre o büyük diriliş şöyle gerçekleşir:

- Sur'a ikinci kez üfürülmesiyle birlikte toprağın altından dışarı çağrılan insanlar, yayılan çekirgeler gibi ve hızla koşarak kabirlerinden dışarı çıkarlar:

Gözleri 'zillet ve dehşetten düşmüş olarak', sanki 'yayılan' çekirgeler gibi kabirlerinden çıkarlar. (Kamer Suresi, 7)

O gün yer, onlardan çatlayıp-ayrılır da (onlar,) hızla koşarlar. İşte bu, Bize göre oldukça-kolay olan bir haşır (sizi birarada toplama)dır. (Kaf Suresi, 44)

- Kendilerini çağıran çağırıcıya doğru yönelirler ve dikili bir şeye doğru yönelmiş gibi boyunlarını çağırıcıya uzatmış olarak koşmaya başlarlar. Ve bu çağrı daha önce benzerine rastlanmış bir çağrı da değildir:

... O çağırıcının 'ne tanınmış, ne görülmüş' bir şeye çağıracağı gün... (Kamer Suresi, 6)

O gün, kendisinden sapma imkanı olmayan çağırıcıya uyacaklar... (Taha Suresi, 108)

... sanki onlar dikili bir şeye yönelmiş gibidirler. (Mearic Suresi, 43)

Boyunlarını çağırana doğru uzatmış olarak koşarlarken, kafirler derler ki: "Bu, zorlu bir gün." (Kamer Suresi, 8)

- Kafirler başlarını dikerek koşarlar, gözler dönmez, hareket edemez. Herkes kayıtsız şartsız bir itaat içindedir. O gün insanların sahip olabileceği tek geçerli ve değerli şey imandır. O da kafirlerde yoktur. Bu yüzden kalpleri bomboştur:

Başlarını dikerek koşarlar, gözleri kendilerine dönüp-çevrilmez. Kalpleri (sanki) bomboştur. (İbrahim Suresi, 43)

- Tek bir merkeze doğru dalga dalga süzülürler.

Sur'a üfürüleceği gün, artık siz dalga dalga geleceksiniz. (Nebe Suresi, 18)

Sur'a üfürülmüştür; böylece onlar kabirlerinden (diriltilip) Rablerine doğru (dalgalar halinde) süzülüp-giderler. Demişlerdir ki: "Eyvahlar bize, uykuya-bırakıldığımız yerden bizi kim diriltip-kaldırdı? Bu, Rahman (olan Allah)ın va'dettiğidir, (demek ki) gönderilen (elçi)ler doğru söylemiş". (Yasin Suresi, 51-52)

Bu "eyvah" çok büyük bir panik ve hayal kırıklığının ifadesidir. Çünkü kendi dirilişine bizzat şahit olan kafir, hayatı boyunca kendisine bunu haber veren elçilerin gerçekten doğru söylediklerini anlamıştır. Dolayısıyla bunu inkar edenlere müjdelenen, "dönüşü olmayan ebedi azab"ı da bizzat yaşayacağını idrak etmiştir.

- Kafirlerin genel ruh halleri korku, dehşet, yılgınlık, şaşkınlık ve çaresizlik, genel görünümleri ise daha da dehşet vericidir. Yüzleri kapkaradır; toz, karartı ve zillet (aşağılanma) kaplamıştır:

O gün, öyle yüzler vardır ki, 'zillet içinde aşağılanmıştır.' (Gaşiye Suresi, 2)

Ve o gün öyle yüzler vardır ki üzerini toz bürümüştür. Bir karartı sarıp kaplamıştır. İşte onlar da, kafir facir olanlardır. (Abese Suresi, 40-42)

Kıyamet günü, Allah'a karşı yalan söyleyenlerin yüzlerinin kapkara olduğunu görürsün. Büyüklenenler için cehennemde bir konaklama yeri mi yok? (Zümer Suresi, 60)

- Kafirler kıyamet günü kör olarak haşredilirler.

Kim de Benim zikrimden yüz çevirirse, artık onun için sıkıntılı bir geçim vardır ve Biz onu kıyamet günü kör olarak haşredeceğiz. O da (şöyle) demiş olur: "Ben görmekte olan biriyken,

beni niye kör olarak haşrettin Rabbim?" (Allah da) Der ki: "İşte böyle, sana ayetlerimiz gelmişti, fakat sen onları unuttun, bugün de sen işte böyle unutulmaktasın." (Taha Suresi, 124-126)

Allah, kimi hidayete erdirirse, işte o, hidayet bulmuştur, kimi saptırırsa onlar için O'nun dışında asla veliler bulamazsın. Kıyamet günü, Biz onları yüzükoyun körler, dilsizler ve sağırlar olarak haşrederiz. Onların barınma yerleri cehennemdir; ateşi sükun buldukça, çılgın alevini onlara arttırırız. (İsra Suresi, 97)

Bu korkunç, aynı zamanda da aşağılık görünümüleriyle kafirler ilk bakışta, müminlerden ayrılırlar. Dünyadayken kibir ve gösteriş içinde, Allah'ın ayetlerine karşı savaş açan, büyüklenen bu güruhun sonlarının başlangıcı işte böyle olur.

O Gün Dostluk, Akrabalık, Yakınlık ve Yardımlaşma Yoktur

O gün insanın başkalarıyla, hatta kendi annesi, babası, eşi ve çocuklarıyla bile ilgilenmeye, ne hali ne de fırsatı vardır. Mahşer gününün şiddeti ve olağanüstü korkusu herkesi kendi derdine düşürür. Allah, o diriliş gününü, öteki adıyla Din gününü şöyle tarif etmektedir:

Din gününü sana bildiren şey nedir? Ve yine din gününü sana bildiren şey nedir? Hiçbir nefsin bir başka nefse herhangi bir şeye güç yetiremeyeceği gündür; o gün emir yalnızca Allah'ındır. (İnfitar Suresi, 17-19)

Fakat 'kulakları patlatırcasına olan o gürlleme' geldiği zaman, kişi o gün, kendi kardeşinden ka-

çar- Annesinden ve babasından, Eşinden ve çocuklarından, O gün, onlardan her birisinin kendine yetecek bir işi vardır. (Abese Suresi, 33-37)

O gün değeri olan tek şey, imandır:

Böylece Sur'a üfürüldüğü zaman artık o gün aralarında soylar (veya soybağları) yoktur ve (üstünlük unsuru olarak soyluluğu veya birbirlerine durumlarını) soruşturmazlar da. Artık kimin tartısı ağır basarsa, işte onlar, kurtuluşa erenlerin ta kendileridir. Kimin tartısı hafif gelirse, işte onlar da kendi nefislerini hüsrana uğratanlar, cehennemde de ebedi olarak kalacak olanlardır." (Müminun Suresi, 101-103)

Dünyadaki bağlar ve ilişkiler öyle bir parçalanır ki, sözde en çok sevilen oğullar, eşler, kardeşler, hatta bütün soy, inkarcılar tarafından azaba karşılık fidye olarak teklif edilir:

(Böyle bir günde) Hiçbir yakın dost bir yakın dostu sormaz. Onlar birbirlerine gösterilirler. Bir suçlu-günahkar, o günün azabına karşılık olmak üzere, oğullarını fidye olarak vermek ister. Kendi eşini ve kardeşini. Ve onu barındıran aşi-retini de. Yeryüzünde bulunanların tümünü (verse de); sonra bir kurtulsa. Hayır; (hiçbiri kabul edilmez). Doğrusu o (cehennem), cayır cayır yanmakta olan ateştir. (Mearic Suresi, 10-15)

Dünya hayatında çoğu insan küçük çıkarlar peşinde koşar. İyi bir iş, güzel bir ev, para, makam mevki sahibi olmak uğruna bütün bir ömür çalışılır. Buna karşın, Kur'an'da haber verildiği üzere tek bir kadın değil dünyadaki kadınların tümü, tek bir ev değil dünyadaki bütün

mülkler, yeryüzünün altın ve gümüş bütün hazineleri, hatta bütün dünya, mahşer gününün azabından kurtulmak için fidye olarak verilmek istenecektir. Artık vakit çok geçtir ve cehennemin ateşi ona vaat olduğu gibi yanmaya başlamıştır.

İnsanların Hesap İçin Toplanmaları

Kuran'da, insanın yaşamının gerçek anlamı şöyle açıklanır:

Ey insan, gerçekten sen, hiç durmaksızın Rabbinne doğru bir çaba harcayıp durmaktasın; sonunda O'na varacaksın. (İnşikak Suresi, 6)

Hayatımız boyunca ne yaparsak yapalım, harcadığımız bütün çabaların sonucunda ulaşacağımız son nokta, Allah'ın huzuruna çıkacağımız andır. Tüm bu hayatın amacı, O'na kulluk etmektir. Hayatın en önemli anı ise, Allah'a hesap vereceğimiz mahşer günüdür.

Dünyadaki yaşamımız boyunca geçen her gün, bizi o mahşer gününe biraz daha yakınlaştırır. Geçen her saat, her dakika, hatta her saniye, ölüme, yeniden dirilişe ve hesaba doğru atılmış bir adımdır. Hayat, bir kum saati gibi sürekli olarak bu yöne doğru akar. Saati durdurmanın ya da geri çevirmenin yolu yoktur. Tüm insanlar, bu yolu izleyeceklerdir. Allah, Kuran'da şöyle hükmetmektedir:

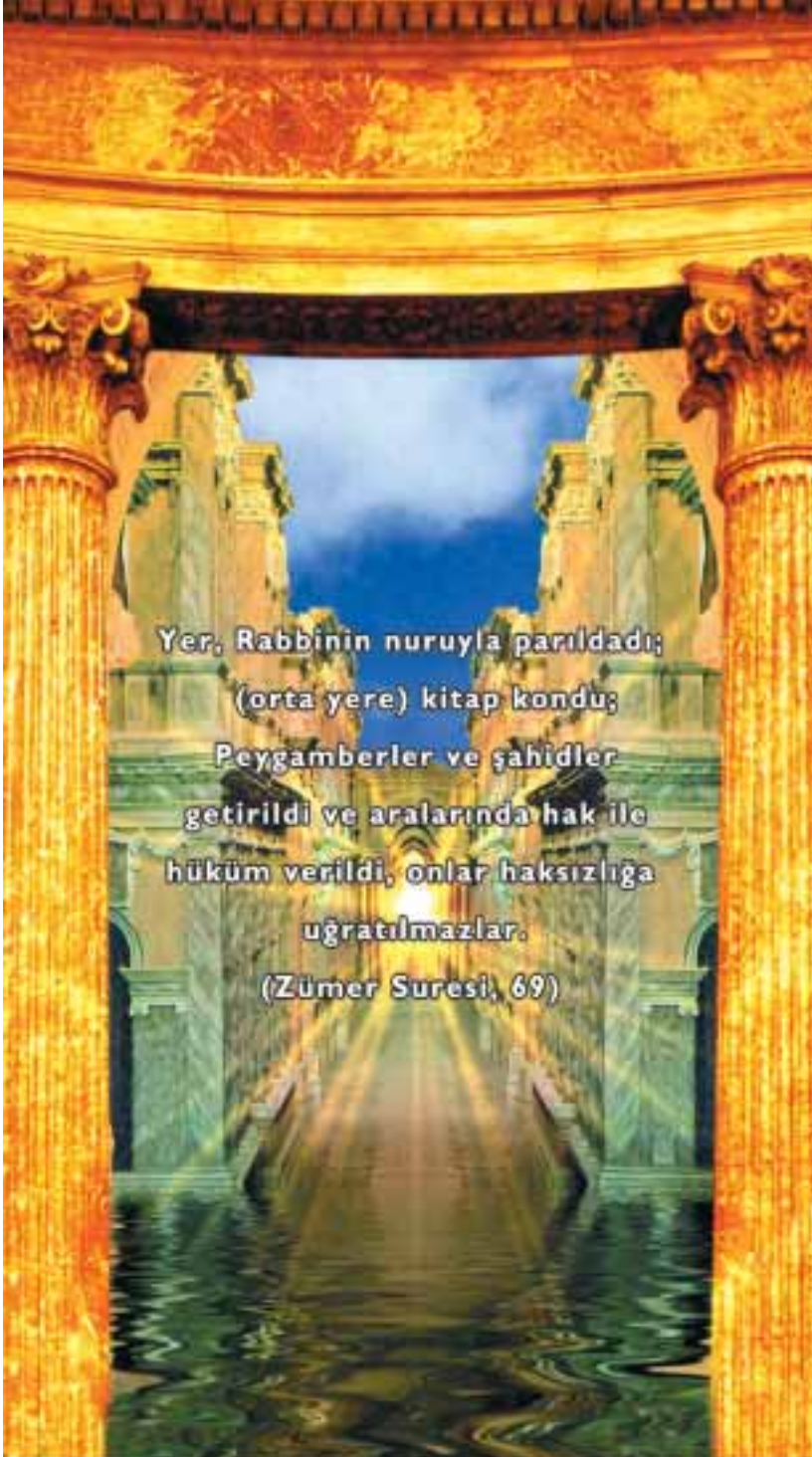
Şüphesiz onların dönüşleri Bize'dir. Sonra onları hesaba çekmek de elbette Bize aittir. (Gaşiye Suresi, 25-26)

Şu an dünyada yaklaşık 6 milyar insan yaşamakta. Bu sayıya şimdiye dek yaşamış ve bundan sonra da yaşayacak insanların sayısını eklersek, mahşer (diriliş) günü

mezarlarından çıkıp toplanacak insan kalabalığı ve bunun oluşturacağı olağanüstü tablo hakkında bir fikir edinebiliriz. İlk insan Hz. Adem'den, kıyamet günü canı alınacak son inkarcıya kadar yeryüzünde yaşamış insanların tümü bu mahşer meydanında biraraya gelecektir. Sayısı milyarlarla ifade edilebilecek bu insan topluluğunun oluşturacağı manzara son derece görkemli olacaktır. Fakat aynı zamanda bir o kadar da ürküntücü ve dehşet verici olacağı kesindir. Allah'ın huzurunda toplanma anı ve insanların durumu Kuran'da şöyle anlatılır:

O gün, kendisinden sapma imkanı olamayan çağırıcıya uyacaklar. Rahman (olan Allah)a karşı sesler kısılmıştır; artık bir hırıltıdan başka bir şey işitemezsin. O gün, Rahman olan (Allah)'ın kendisine izin verdiği ve sözünden hoşnut olduğu kimseden başkasının şefaati bir yarar sağlamaz. O, önlerindeki de, arkalarındakini de bilir. Onlar ise, bilgi bakımından O'nu kavrayıp kuşatamazlar. (Artık bütün) Yüzler, diri, kaim olanın önünde eğik durmuştur ve zulüm yüklenen ise yok olup gitmiştir. (Taha Suresi, 108-111)

Kafirlerin bütün bir ömür boyu göz ardı ettiği, müminlerin ise şevkle hazırlanıp beklediği hesap anı gelmiştir. Bu büyük mahkeme için görkemli bir mekan yaratılır. O gün, ayette bahsedildiğine göre, **"Gök yarılp-çatlamıştır; artık o gün, 'sarkmış-za'fa uğramıştır.' Melek(ler) ise, onun çevresi üzerindedir. O gün, Rabbinin arşını onların da üstünde sekiz (melek) taşır."** (Hakka Suresi, 16-17). Bir başka ayette ise, o gün, **"... Ruh ve meleklerin saflar halinde duracakları gün..."** (Nebe Suresi, 38) olarak tarif edilir.

Yer, Rabbinin nuruyla parıladı;
(orta yere) kitap kondu;
Peygamberler ve şahidler
getirildi ve aralarında hak ile
hüküm verildi, onlar haksızlığa
uğratılmazlar.

(Zümer Suresi, 69)

Alemlerin Rabbi olan Allah o gün yarattığı kullarından hesap soracaktır. Beraberinde inkar edenler için Allah'ın azamet ve şanına yakışır bir azap kaynağı da yaratılmıştır. Cehennem, cayır cayır yanmaktadır. Herşeyin benzersiz ve mükemmel şekilde yaratıcısı olan Allah, kafirler için aynı mükemmellikte bir azap hazırlamıştır. Kimse o gün O'nun vereceği acının bir benzerini veremez. Ayetlerde şöyle buyrulur:

Hayır; yer, parça parça yıkılıp darmadağın olduğu, Rabbin (in buyruğu) geldiği ve melekler dizi dizi durduğu zaman; O gün, cehennem de getirilmiştir. İnsan o gün düşünüp-hatırlar, ancak (bu) hatırlamadan ona ne fayda? Der ki: "Keşke hayatım için, (önceden bir şeyler) takdim edebilseydim." Artık o gün hiç kimse (Allah'ın) vereceği azab gibi azablandıramaz. O'nun vuracağı bağı hiç kimse vuramaz. (Fecr Suresi, 21-26)

İnsan, eğer dünyadaki yaşamında Allah'a kul olmamışsa ve bu büyük güne iman edip ona hazırlık yapmamışsa, pişmanlığın en büyüğünü yaşayacaktır. Toprak olmayı, dirilmeye bin kere tercih edecektir. Ancak bu pişmanlığın faydası yoktur; onu azaptan kurtaramayacaktır. Aksine, bu pişmanlık onun için yeni bir azap kaynağı olacak, cehennemde çekeceği fiziksel acıların üzerine bir de manevi işkence olarak eklenecektir.

Kitapların Verilişi, Teraziler ve Hesaba Çekilme

Diriltimenin şaşkınlığı henüz atlatılmadan, hesaba çekilecek olmanın verdiği korku ve sıkıntı başlar. İnsanın dünyadaki yaşamı sırasında her yaptığı, her düşündüğü

gözler önüne serilir. En ufak bir ayrıntı bile unutulmaz. Bir ayete göre, yapılan iş, **"Gerçekten bir hardal tanesi ağırlığında olsa da, (bu,) ister bir kaya parçasından ya da göklerde veya yer(in derinliklerinde) de bulunsa bile, Allah onu getirir. Şüphesiz Allah, latif olanıdır, (herşeyden) haberdardır."** (Lokman Suresi, 16)

Cehennemin ve cennetin en yakın olduğu bu anda herkes kendi amel defterinden dünyada ahiret için neyi hazırladığını öğrenir. Kuran'da, o an şöyle anlatılır:

O gün insanlar, amelleri kendilerine gösterilsin diye, bölük bölük fırlayıp-çıkarlar. Artık kim zerre ağırlığınca hayır işlerse, onu görür. Artık kim zerre ağırlığınca bir şer (kötülük) işlerse, onu görür. (Zelzele Suresi, 6-8)

O gün kafirler öldürücü bir utanç içindedirler. Ölmeyi hatta yok olmayı isterler. Üstteki ayetin devamında kafirlerin çaresizlikleri şöyle anlatılır:

Kitabı sol eline verilen ise; o da, der ki: "Bana keşke kitabım verilmeseydi. Hesabımı hiç bilmeseydim. Keşke o (ölüm herşeyi) kesip bitirseydi. Malım bana hiçbir yarar sağlayamadı. Güç ve kudretim yok olup gitti." (Hakka Suresi, 25-29)

Kitaplardaki ameller, hesap günü için özel hazırlanmış duyarlı terazilerde tartılır. Bu gün, Allah'ın adaleti karşısında kimse zerre kadar haksızlığa uğratılmaz:

Biz ise, Kıyamet gününe ait duyarlı teraziler koyarız da artık, hiçbir nefis hiçbir şeyle haksızlığa uğramaz. Bir hardal tanesi bile olsa ona (teraziye) getiririz. Hesap görücüler olarak Biz yeteriz. (Enbiya Suresi, 47)

Dünya hayatında yapılan her amel, en küçük ayrıntılar bile eksik kalmaksızın bu tartıya konulmuştur. Bu tartının ibresi sonsuz azaba veya sonsuz kurtuluş ve mutluluğa götürecektir kararı belirler. Eğer tartı ağır basarsa cennete, hafif kalırsa ateş çukuruna girilecektir. Hiçbir güç veya yardımcı o anda insana yardım edemez:

İşte, kimin tartıları ağır basarsa, artık o, hoşnut olunan bir hayat içindedir. Kimin tartıları hafif kalırsa, artık onun da anası (son durağı) "haviye"dir (uçurum). Onun ne olduğunu (mahiyetini) sana bildiren nedir? O, kızgın bir ateştir. (Karia Suresi, 6-11)

Ardından tüm insanlar tek tek hesaba çekilirler. Artık dünyadaki makamların, mevkilerin hiçbir anlamı kalmamıştır. Bir devlet başkanı da sıradan bir insan da, Allah katında aynı hesapla karşı karşıya kalır. Herkese, kendisini yaratmış olan Allah'a kulluk edip etmediği, O'nun emirlerine uyup uymadığı sorulur. Kafirin tüm günahları, tüm pislikleri, tüm kötülükleri, aklından, kalbinden bütün geçirdikleri tek tek ortaya dökülür:

Sırların orta yere çıkarılacağı gün. Artık onun ne gücü vardır, ne yardımcısı. (Tarık Suresi, 9-10)

Dünyadaki yaşamlarını Allah'ın gösterdiği şekilde değil de, kendi istek ve tutkularına ya da içinde buldukları toplumun çarpık değer ve inançlarına göre yönlendirmiş olanların hesabı zorludur. Bir ayette, o büyük hesap şöyle anlatılır:

Ve 'diri diri toprağa gömülen kızcağıza' sorulduğu zaman: "Hangi suçtan dolayı öldürüldü?" Sahifeler (amel defterleri) açıldığı zaman, Gök, sıyrılıp-yüzüldüğü zaman, Cehennem ateşi

çılınca kızıştırıldığı zaman, Cennet de yakınlaştırıldığı zaman, (Artık her) Nefis, neyi hazırladığını bilip-öğrenmiştir. (Tekvir Suresi, 8-14)

Bir kulun, Rabbimizin huzurunda yaptıklarını inkar etmeye fırsatı yoktur. İşlediği bütün hayır ve şer ortaya çıkarılmıştır. İnkâr etse bile şahitler onu yalanlar. Dünya hayatında kendisine şahit olan insanlar da hesap sırasında şahitlik yapmak için ortaya getirilir. Bir ayette şöyle buyrulur:

Yer, Rabbinin nuruyla parıladı; (orta yere) kitap kondu; Peygamberler ve şahitler getirildi ve aralarında hak ile hüküm verildi, onlar haksızlığa uğratılmazlar. (Zümer Suresi, 69)

Hesap sırasında inkarcıları bekleyen başka şahitler de vardır. İşitme, görme duyuları ve derileri Allah'ın izniyle dile gelip konuşur, kendi aleyhlerinde şahitlik ederler. Bütün bir ömür boyunca kullandıkları, kendilerine ait sandıkları uzuvlarının bile insana ihanet etmesi, o gün yaşanacak olan psikolojik yıkımı daha da artırır. Bir ayette, yaşanacak olan bu gerçek şöyle açıklanır:

Allah'ın düşmanlarının biraraya getirilip-toplanacakları gün işte onlar, ateşe bölükler halinde dağıtılırlar. Sonunda oraya geldikleri zaman, işitme, görme (duyuları) ve derileri kendi aleyhlerine şahitlik edecektir. Kendi derilerine dediler ki: "Niye aleyhimizde şahitlik ettiniz?" Dediler ki: "Herşeye nutku verip-konuşturan Allah, bizi konuştu. Sizi ilk defa O yarattı ve O'na döndürülüyorsunuz. Siz, işitme, görme (duyularınız) ve derileriniz aleyhinize şahitlik eder diye sakınmıyordunuz. Aksine, yaptıklarınızın birço-

ğunu Allah'ın bilmeyeceğini sanıyordunuz. İşte bu sizin zannınız; Rabbiniz hakkında beslediğiniz-zannınız, sizi bir yıkıma uğrattı, böylelikle hüsrana uğrayan kimseler olarak sabahladınız." Şimdi eğer sabredebilirlerse, artık onlar için konaklama yeri ateştir. Ve eğer onlar hoşnut olmak (dünya)ya dönmek isterlerse, artık hoşnut olacıklardan değildirler. (Fussilet Suresi, 19-24)

Allah'ın gazabıyla karşı karşıya kalan inkarcıyı büyük bir umutsuzluk ve üzüntü kaplamış durumdadır. Öldürücü bir utanç içindedir ve hiç dirilmemiş olmayı ister. Ölümün kendisini ebediyen yok etmiş olmasını diler. Oysa artık anlamaktadır ki, ölüm bir son değil, yalnızca bir başlangıçtır. Buna karşın, müminler için de kolay bir hesap olacaktır.

Mümin hesaptan sonra, büyük kurtuluş ve mutluluğun coşkusuyla sevinç içindedir. Dünyadaki yaşamını, kendisini yaratan ve doğruya yönelten Allah'ın istediği şekilde sürdürmüştür. Günahlarını ise, sonsuz rahmet sahibi Allah affeder. Böylece Allah'ın sınırsız nimetleriyle dolu cennete kavuşur, sonsuz ateş azabından da uzak tutulur:

Ey insan, gerçekten sen, hiç durmaksızın Rabbinne doğru bir çaba harcayıp durmaktasın; sonunda O'na varacaksın. Artık kimin kitabı sağ yarıncından verilirse, O, kolay bir hesap (sorgu) ile sorguya çekilecek, Ve kendi yakınlarına sevinç içinde dönmüş olacaktır. (İnşikak Suresi, 6-9)

-3-

CEHENNEM

... Sırt çevirdi ve büyüklük tasladı. Böylece: "Bu, yalnızca 'aktarılarak öğrenilen' bir büyüdür" dedi. "Bu, bir beşer sözünden başkası değildir." Onu Ben, cehenneme sürükleyip atacağım. Cehennem (sakar) nedir, sen bilir misin? Ne alıkoyar, ne bırakır. Beşere delicesine susamıştır. (Müdessir Suresi, 29)

GİRİŞ

Aldanmalar ve Gerçekler

İnkâr edenlerin içinde sonsuza kadar kalacakları yer, bedenlerine ve ruhlarına acı tattırmak için özel olarak yaratılmış olan "cehennem"dir.

Çünkü inkâr edenler suçludurlar ve Allah'ın adaleti, her suç için bir ceza gerektirir. İşledikleri suç ise, olabilecek en büyük suçtur. İnsanın kendisini yaratan, ona can veren Allah'a isyan ve nankörlük etmesi, tüm evrendeki en büyük suçtur. Böyle büyük bir suça da büyük bir ceza gerekir ki, cehennem bu adaleti yerine getirmek için vardır. Allah, bir ayetinde şöyle buyurmaktadır:

... Doğrusu Bana ibadet etmekten büyükleen (müstekbir)ler; cehenneme boyun bükmüş kimseler olarak gireceklerdir. (Mü'min Suresi, 60)

Madem cehennem vardır, o halde insanlığın en büyük meselesi bu olmalıdır. Bizim için en büyük tehlike cehennemdir ve hiçbir şey, kendimizi cehennemden korumaktan daha önemli değildir. Dünya üzerindeki hiçbir iş, cehennemden kurtulmak için yapılacak işlerden önemli olamaz.

Bu açık gerçeğe karşın, insanların çok büyük bir bölümü bir tür sarhoşluk içindedirler. Kendilerine başka dertler bulurlar. Ateş yanbaşılarındadır, ama bunu fark edemeyecek kadar kördürler. Kuran'da, "daimi sarhoşluk" (gaflet) halindeki bu çoğunluktan şöyle söz edilir:

İnsanları sorgulama (zamanı) yaklaştı, kendileri ise gaflet içinde yüz çeviriyorlar. Rablerinden

kendilerine yeni bir hatırlatma gelmeyiversin, bunu mutlaka oyun konusu yaparak dinliyorlar. Onların kalpleri tutkuyla oyalanmadadır... (Enbiya Suresi, 1-3)

İnsanları kalpleri tutkuyla oyalanmadadır. Anlamsız saplantılar üzerine tüm hayatlarını harcamaktadırlar. Bu tür insanların oluşturduğu "cahiliye toplumu" içinde hemen herkes anlamını tam olarak kavramadan cehennem sözcüğünü sık sık telaffuz eder. Bu kelime kimi zaman şarkılara dahi konu olur. Hiç kimse bu kelimenin anlamı üzerinde uzun uzun durmaz. İşte en büyük hata burada yapılır. Cehennem genel olarak hayali bir kavram olarak kabul görür.

Oysa cehennem, inkarcıların şiddetle bağlandıkları bu dünyadan daha gerçektir. Dünya yok olacaktır, ama cehennem sonsuza dek vardır. Dünyayı, evreni ve insanı eşi benzeri bulunmayan sayısız denge ve ayrıntı üzerinde kusursuz bir sanatla yaratan Allah, aynı şekilde ahireti ve cehennemi de yaratmıştır. Ve cehennem azabını bütün müşrik, münafık ve kafirlere vaat etmiştir.

Yaratılmış en kötü mekan olan cehennem, hayal gücünün alabileceğinden çok öte bir azap kaynağıdır. Bu azabı Allah şanına yakışır bir sanatla yaratmıştır ve dünyada mümkün olan en büyük acılardan kat kat şiddetli acılar içerir.

Cahiliye toplumu içindeki birçok insan, cehennem azabının belirli bir zaman süreceği, sonra da bağışlanacakları gibi bir hurafeye inanır. Bu inanç özellikle kendilerini Müslüman sayıp, ibadetlerini tam olarak yapmayanlar arasında oldukça yaygındır. Bu kişiler dünya hayatından istedikleri kadar yararlanıp, bunun karşılığında

cehennemde bir süre kalacaklarını, daha sonra affedileceklerini zannederler. Ama kendilerini bekleyen son, tahmin ettiklerinden çok daha acıdır. Çünkü cehennem sonsuza dek sürecek bir azap mekanıdır. Kuran'ın hiçbir ayetinde, cehennemde "biraz" azap görüp, sonra da cennete alınacak insanlardan söz edilmez. Aksine, ilgili tüm ayetler, sürekli olarak cehennemin kafirler için yaratıldığını ve azabının sonsuza dek sürdüğünü, geriye hiçbir dönüş olmadığını vurgulamaktadır. İnkâr edenler, **"bütün zamanlar boyunca içinde kalacaklardır."** (Nebe Suresi, 23)

"Biraz yanıp sonra da cennete girme" şeklindeki hu-rafe ise, bazı insanların kendilerini avutup aldatmak için uydurdukları bir safsatadır. Nitekim Kuran'da buna da dikkat çekilir. Aynı şeyi Yahudiler de öne sürmüşlerdir:

Dediler ki: "Sayılı günlerin dışında, ateş asla bize değmeyecektir." De ki: "Allah katından bir ahid mi aldınız? -ki Allah asla ahdinden dönmez- Yoksa Allah'a karşı bilmediğiniz bir şeyi mi söylüyorsunuz?" Hayır; kim bir kötülük işler de günahı kendisini kuşatırsa, (artık) onlar, ateşin halkıdırlar, orada süresiz kalacaklardır. (Bakara Suresi, 80-81)

Cehennemin en korkunç özelliği azabın hiçbir zaman bitmeyecek olmasıdır. İçine bir kez girdikten sonra artık geri dönüş yoktur. Tek gerçek sonsuza kadar sürecek ateş azabıdır. Allah'ın kahredici ("Kahhar") sıfatının en çok tecelli ettiği nokta budur. Bununla yüzyüze gelen insan ruhen sonsuz yıkıma uğrar. Çünkü artık hiçbir umut kalmamıştır. Kuran'da, cehennemliklerin çaresizliği şöyle anlatılır:

Fasık olanlar içinse, artık onların da barınma yeri ateştir. Oradan her çıkmak istediklerinde, geri çevrilirler ve onlara: "Kendisini yalanladığınız ateş azabını tadın" denir. (Secde Suresi, 20)

... Ateş sizin içinde süresiz kalacağınız konaklama yerinizdir. Şüphesiz Rabbin, hüküm ve hikmet sahibi olandır, bilendir. (Enam Suresi, 128)

Ateşten çıkmak isterler, ama ondan çıkacak değildir. Onlar için sürekli bir azab vardır. (Maide Suresi, 37)

CEHENNEMDEKİ AZAP ORTAMI

Cehenneme Götürülme

Cehennem... Allah'ın "Kahhar" (Kahredici), "Cebbar" (istediğini zorla yaptıran), "Muntakim" (intikam alıcı) gibi isimlerinin sonsuza dek tecelli edeceği bu yer, insana her yönden acı vermek için özel bir yaratılışla yaratılmıştır. Kuran ayetlerinde cehennem yaşayan bir canlı gibi tasvir edilir. Bu canlı, inkarcılara karşı öfke, nefret, hınç ve istekle doludur. Yaratıldığı günden beri, sabırsızlıkla, Yaratıcımızı inkar eden kafirlerden intikam almayı beklemektedir. Cehennem, ayetlerde belirtildiğine göre, insana delicesine susamıştır. Kafirlerle olan nefretinden çılgına dönmüştür. Yalanlayanları gördüğünde öfkesinin şiddetinden parçalanacak gibi olur. Bu ateşin yaratılışının tek amacı vardır; kahredici bir azap vermek... İnkâr edenler, Allah'ın huzurunda hesaba çekil-

dikten sonra kitaplarını sol yanlarından alırlar. Bu an, sonsuza dek içinde kalacakları cehenneme sürülecekleri andır. Kafirler için hiçbir kaçış imkanı yoktur. Hazır bulundurulmuş milyarlarca insanın yarattığı mahşer kalabalığı kafirler için bir kurtuluş ya da gözden kaçma imkanı yaratmaz. Kimse bu kalabalığın arasına karışıp kendisini unutturamaz, kaybettiremez. Cehennem ehlinin her biri, kendisi için görevlendirilmiş bir şahit, bir de sürücü meleklerle gelir:

Sur'a da üfürülmüştür. İşte bu, tehdidin (gerçekleştiği) gündür. (Artık) Her bir nefis, yanında bir sürücü ve bir şahid ile gelmiştir. Andolsun, sen bundan gaflet içindeydin; işte Biz de senin üzerindeki örtüyü açıp-kaldırdık. Artık bugün görüş-gücün keskindir. Onun yakını olan (ve yanından ayrılmayan melek) dedi ki: "İşte bu, yanımda hazır durumda olan şey." Siz ikiniz (ey melekler), her inatçı nankörü atın cehennemin içine, Hayra engel olan, saldırgan şüpheci-yi, Ki o, Allah'la beraber başka bir ilah edinmişti. Artık ikiniz, onu en şiddetli olan azabın içine atın. (Kaf Suresi, 20-26)

Cehenneme Giriş, Karşılama ve Cehennemin Katları

Sonuçta cehennemin kapısına varırlar. Kuran'da, olacaklar şöyle haber verilir:

İnkâr edenler, cehenneme bölük bölük sevk edildiler. Sonunda oraya geldikleri zaman, kapıları açıldı ve onlara (cehennemin) bekçileri dedi ki: "Size Rabbinizin ayetlerini okuyan ve bugünle

karşılaşacağınızı (söyleyip) sizi uyaran elçiler gelmedi mi?" Onlar: "Evet" dediler. Ancak azab kelimesi kafirlerin üzerine hak oldu. Dediler ki: "İçinde ebedi kalıcılar olarak cehennemın kapılarında (içeri) girin. Büyüklüğe kapılanların konaklama yeri ne kötüdür." (Zümer Suresi, 71-72)

Cehennemın kapıları ise, her bir kafir grubu için özel olarak var edilmiştir. İnsanlar Allah'a karşı isyanlarının şiddetine göre sınıflara ayrılmışlardır. Cehennemde de, Kuran'da belirtilen konumlarına ve kazandıkları günahlara göre farklı azap tabakalarına yerleştirilirler. Bir ayette şöyle denir:

(Allah) diyecek: "Cinlerden ve insanlardan sizden önce geçmiş ümmetlerle birlikte ateşe girin." Her bir ümmet girişinde kardeşini (kendi benzerini) lanetler. Nitekim hepsi birbiri ardından orada toplanınca, en sonra yer alanlar, en önde gelenler için: "Rabbimiz, işte bunlar bizi saptırdı; öyleyse ateşten kat kat arttırılmış bir azab ver diyecekler. (Allah da:) "Hepsi için kat kattır. Ancak siz bilmezsiniz" diyecek. (Araf Suresi, 38)

Bir diğer ayette, cehennem içindeki farklı "kat"lardan şöyle söz edilir:

"... onların tümünün buluşma yeri cehennemdir. O'nun yedi kapısı vardır; onlardan her bir kapı için bir grup ayrılmıştır." (Hicr Suresi, 43-44)

Bu katların en altında yer alan, diğer bir ifadeyle en büyük azapla karşılaşanlar ise, iman etmedikleri halde mümin taklidi yapmaya çalışmış olan ikiyüzlü "münafık"lardır. Kuran'da şöyle denir:

Gerçekten münafıklar, ateşin en alçak tabakasındadırlar. Onlara bir yardımcı bulamazsın. (Nisa Suresi, 145)

Cehennem nefret doludur, kafirlere doymaz, beşere azap vermeye susamıştır. İçine atılan çok sayıda inkarcıya rağmen daha fazlasını ister.

O gün cehenneme diyeceğiz: "Doldun mu?" O da: "Daha fazlası var mı?" diyecek. (Kaf Suresi, 30)

Kilitlenen Kapıların Ardındaki Sonsuz Hayat

Kafirler, cehenneme girdiklerinde cehennemin kapıları üzerlerine kapatılır ve olabilecek en dehşet verici görüntülerle karşılaşır. Biraz sonra ateşe atılacaklarını ve bunun da sonsuza kadar süreceğini anlamışlardır. Kapıların kapanması, artık bir çıkışın ya da kaçışın olmadığını gösterir. Allah, inkarcıların durumunu şöyle haber verir:

Ayetlerimizi inkar edenler ise, sol yanın adamlarıdır (Ashab-ı Meş'eme). "Kapıları kilitlenmiş" bir ateş onların üzerindedir. (Beled Suresi, 19-20)

Karşı karşıya kaldıkları azap, Kuran'ın ifadeleriyle **"büyük bir azap" (Al-i İmran Suresi, 176), "şiddetli bir azap" (Al-i İmran Suresi, 4) ve "acıklı bir azap" tır (Al-i İmran Suresi, 21).** İnsanın dünya hayatında sahip olduğu kıstaslar, cehennem azabını tam olarak kavramaya yeterli değildir. Birkaç saniye olsun ateşe veya kaynar suya dayanamayan insan, sonsuza kadar süreceği bir ateş azabını zihninde gerektiği gibi canlandıramaz. Hatta dünyadaki ateşin verebileceği herhangi bir acı, cehennem

azabının şiddeti ile karşılaştırılmaz. Allah'ın azabının bir benzeri yoktur:

Artık o gün hiç kimse (Allah'ın) vereceği azab gibi azablandıramaz. Onun vuracağı bağı hiç kimse vuramaz. (Fecr Suresi, 25-26)

Bu ortamda cehennemlikler pis ve iğrenç mekanlarda hayvanlar gibi yaşarlar. Yiyecek olarak yalnızca zakkum ağacını veya darı dikenini bulabilirler. İçecek olarak ise irin, kan ve kaynar sudan başka bir şeyleri yoktur. Bu arada ateş onları her yanlarından kuşatmıştır. Yanan derilerinin yerine yenileri yaratılır. Böylece ateşin verdiği acı, kesintisiz bir şekilde hiç hafiflemeyen devam eder. Derileri dökülmüş, etleri yanmış, bütün vücutları yanık, kan, irin içinde olduğu halde zincirlere vurulur ve kırbaçlanırlar. Tasmalandırılır, elleri boyunlarına bağlı olarak daracak yerlere atılırlar. Zebaniler tarafından ateşten yataklara yatırılırlar, üzerlerine örttüikleri örtüler bile ateştedir. Bu azaptan kurtulabilmek için sürekli feryat ederler, yalvarırlar, ama kendilerine cevap bile verilmez. En azından, bir günlük de olsa azabın hafiflemesini isterler, ama yine aşağılanma ve azapla karşılık görürler.

Allah'a, O'nun tam olarak istediği gibi değil, "**bir ucundan ibadet edenler**" (Hac Suresi, 11); "nasıl olsa Allah bağışlar" diyerek günah işleyip de azapta belirli bir süre kalacaklarını umanlar (Al-i İmran Suresi, 24); Allah'tan başka ilahlar edinerek, para, mevki, kariyer gibi kavramları hayatlarının amacı haline getirenler; Allah'ın dinini kendi istekleri doğrultusunda değiştirenler, Kuran'ı şahsi menfaatlerine göre yorumlayıp çarpıtanlar, imandan sonra inkara sapanlar, kısacası bütün kafirler, müşrikler ve münafıklar hepsi cehenneme

The background of the image is a fiery, hellish landscape. Two large, dark, cylindrical pillars stand on either side of a central, narrow opening. The ground and the walls of the opening are covered in intense, glowing orange and red flames. The overall atmosphere is one of torment and punishment.

**Fasık olanlar içinse,
artık onların da barınma yeri
ateştir. Oradan her
çıkmaq istediklerinde,
geri çevrilirler ve onlara:
"Kendisini yalanladığınız
ateş azabını tadın" denir.
(Secde Suresi, 20)**

getirilirler. Bu, Allah'ın kesin bir sözüdür ve gerçekleşecektir:

Eğer Biz dilemiş olsaydık, her bir nefse kendi hidayetini verirdik. Fakat benden çıkan şu söz gerçekleşecektir: "Andolsun, cehennemi cinlerden ve insanlardan (inkar edenlerle) tamamıyla dolduracağım." (Secde Suresi, 13)

Bu insanlar da zaten cehennem için özel olarak yaratılmışlardır:

Andolsun, cehennem için cinlerden ve insanlardan çok sayıda kişi yarattık (hazırladık). Kalpleri vardır bununla kavrayıp-anlamazlar, gözleri vardır bununla görmezler, kulakları vardır bununla işitmezler. Bunlar hayvanlar gibidir, hatta daha aşağılıktırlar. İşte bunlar gafil olanlardır. (Araf Suresi, 179)

Yiyecekler, İçecekler ve Giyecekler

Dünya, Allah'ın insan için yarattığı sayısız lezzetli ve besleyici yiyecek maddeleriyle donatılmıştır. Farklı lezzetlerdeki etler, türlü renk, tat ve kokuda meyve ve sebzeler, baldan süte kadar uzanan hayvan ürünleri, hatta baharatlar, insan için özel olarak yaratılmış ve dünya var olduğu günden itibaren insanlara cömertçe sunulmuştur. Bu arada, insan vücudu da bu lezzetleri algılayabilecek yapıda özel olarak yaratılmıştır. İnsan güzel yiyeceklere karşı Allah'ın verdiği bir ilhamla iştah ve arzu duyar. Aynı şekilde de pis ve iğrenç maddelere (çürümüş, kokuşmuş maddeler, irin, iltahap, kan vs.) karşı da bir tiksinti besler. Bu da insana ilham edilmiş bir başka özelliktir.

Bu dünyada var olan nimetlerin çok daha üstünleri

Allah'ın Rahman sıfatı gereği cennette müminler için sonsuza dek hazır bulundurulacaktır. Cehennem ehli ise dünyada yapıp ettiklerinin cezası olarak Allah'ın lütfedici ve rızıklandırıcı (Rezzak) sıfatlarından çok uzakta kalırlar (Şura Suresi, 19). Artık onlar için yalnızca azap vardır. Bir ayette, şöyle denir:

İnkâr edenler ateşe sunulacakları gün, (onlara şöyle denir:) "Siz dünya hayatınızda bütün 'güzellikleriniz ve zevklerinizi tüketip-yok ettiniz, onlarla yaşayıp-zevk sürdürdünüz. İşte yeryüzünde haksız yere büyüklemeniz (istikbarınız) ve fısıklıkta bulunmanızdan dolayı, bugün alçaltıcı bir azab ile cezalandırılacaksınız." (Ahkaf Suresi, 20)

Artık onlar için hiçbir nimet yoktur. En temel, en doğal ihtiyaçlarının karşılanması bile onlar için bir azaba dönmüştür. Yiyecekleri birer acı kaynağı olarak Allah özel olarak yaratmıştır. Artık sonsuza kadar yiyebilecekleri tek şey darı dikenini veya zakkum ağacıdır. Bunlar da, ne doyurur, ne de besler. Yalnızca acı verirler; ağız ve boğazı yırtar, karınlarını parçalar, kanatır, iğrenç bir tad ve koku verirler. Ayetlerde cennetteki muhteşem güzelliklerden ve lezzetlerden söz edildikten sonra cehennem ehlinin yiyecekleri şöyle tarif edilir:

Nasıl, böyle bir konaklanma mı daha hayırlı yoksa zakkum ağacı mı? Doğrusu biz, onu kafirler için bir fitne (bir imtihan konusu) kıldık. Şüphesiz o, 'çalgınca yanan ateşin' dibinde bitip çıkar. Onun tomurcukları, şeytanların başları gibidir. Artık gerçekten, ondan yiyecekler böylelikle karınlarını ondan dolduracaklar. (Saffat Suresi, 62-66)

Onlar için (zehirli olan) darı dikeninden başka bir yiyecek yoktur. Ne doyurup-semirtir, ne açlıktan korur. (Gaşiye Suresi, 6-7)

Çünkü onlar, bundan önce varlık içinde şımarılmış olanlardı. Onlar, büyük günah üzerinde ısrarlı davrananlardı. Ve derlerdi ki: "Biz öldüğümüz, toprak ve kemik olduğumuzda mı, gerçekten biz mi diriltilecekmiz?" "Önceden gelip-geçmiş atalarımız da mı?" De ki: "Şüphesiz, öncekiler de ve sonrakiler de." "Bilinen bir günün belli vaktinde mutlaka toplanacaktır." Sonra gerçekten siz, ey sapık olan yalancılar, Şüphesiz zakkum olan bir ağaçtan yiyeceksiniz. Böylece karınları(nızı) ondan dolduracaksınız. Onun üzerine de alabildiğine kaynar sudan içeceksiniz. Üstelik 'içtikçe susayan hasta develerin' içişi gibi içeceksiniz. (Vakia Suresi, 45-55)

Dünyadaki boğaz ağrıları, şiddetli karın sancıları insana en çok sıkıntı ve acı veren hastalıklardan iken, cehennemde bütün bunlardan çok daha şiddetlileri sonsuza kadar kafirin yaşamının bir parçasını oluşturur. Yemek zorunda oldukları bu yiyecekler boğazlarında tıkanıp kalır. Yutabildikleri ise karınlarında erimiş maden potası gibi kaynar durur. Tokluklarını gidermez. Cehennem ehli sonsuza kadar korkunç ve sürekli bir açlık içindedir.

İşin ilginç tarafı, bu olay bir sefer olmaz, sonsuza kadar tekrarlanıp gider. Çünkü cehennem ehli öyle açtır ki, daha önce sayısız kereler denediği halde azabını arttırmaktan başka bir işe yaramayan bu dikenleri her seferinde yemek zorunda kalırlar. Ardından da kaynar

suya hücum ederler. Ama bu su ne hazmettirir, ne de susuzluğunu giderir. Yukarıdaki ayette de söylendiği gibi, hasta develer gibi içtikçe susuzlukları artar. Bu ceza-yı iyice çekmeleri için kafirler, cehenneme susamış olarak sokulurlar. (Meryem Suresi, 86)

Kaynar suyun yanı sıra onlara içirilen bir başka iğrenç içecek ise, irindir. Tıpta en kötü kokan salgı olarak bilinen irin, kafirlerin ikinci seçenekleridir. İrinin yanı sıra irinin ait olduğu yaradan çıkan kan bu iltihapla beraber karıştırılıp küfredenlere sunulur. Bir başka ayette ise hem irin hem de üstüne katılmış kaynar sudan bahsedilir. Bu şekilde kafir, hem kaynar suyun azabını hem de irinin iğrenç tadını birlikte aynı anda tadar.

Sunulan içecekler bu kadar iğrenç ve dayanılmaz olmasına rağmen, kafirlerin susuzluklarını gidermek için bunlara koşmaları susuzluklarının derecesini gösterir. Birinin azabını tadıp diğerine koşarlar. Bu da yemeleri gibi sonsuza dek tekrarlanır. Cehennem ehli sonsuza kadar korkunç ve süregiden bir susuzluk içinde kıvranırlar:

Orada ne serinlik tadacaklar, ne bir içecek. Kaynar sudan ve irinden başka. (İşlediklerine) Uygun olan bir ceza olarak, (Nebe Suresi, 24-26)

Bundan dolayı bugün, kendisine hiçbir sıcak dost yoktur. İrin ve kan karışımından başka bir yemek yoktur. Bunu da hata edenlerden başkası yemez. (Hakka Suresi, 35-37)

Ağızlarına aldıkları bu iğrenç karışımı bir türlü yutamazlar, boğazlarında kalır. Yutmaya, yutkunmaya çalışır, ama başaramazlar. Kan ve irinle boğulurlar, ancak yine de bir türlü ölemezler:

Önünde cehennem vardır ve (orada) irinli sudan içirilecektir. Yutkunmaya çabalayacak ve

boğazından geçirmeyi başaramıyacak, ona her yandan ölüm gelecek, oysa ölmeyecek de. Ardından daha katı bir azab olacak. (İbrahim Suresi, 16-17)

Bu çaresizlik içinde, kendileri için özel olarak yaratılan bir diyalog imkanıyla, cennet ehli ile muhatap olurlar. Onların içinde buldukları muhteşem nimetleri görürler. Bu, çektikleri azabı kat kat artırır. Bu arada, cennet ehlinden biraz kendilerine de nimet verilmesini isterler, ama bu boşuna bir yalvarıştır:

Ateşin halkı cennet halkına seslenir: "Bize biraz sudan ya da Allah'ın size verdiği rızıktan aktarın." Derler ki: "Doğrusu Allah, bunları inkar edenlere haram (yasak) kılmıştır." (Araf Suresi, 50)

Yiyecek, içeceği yanı sıra giyecekler de küfredenler için özel olarak hazırlanmıştır. İnsan derisi hassastır. Kızgın bir soba veya ütüye bir saniye bile dokunamaz. Kazayla dokunduğu zaman ise günlerce acı çeker, yarası su toplar, derisi kabarıp dökülür. Cehennemde ise, bir ütüden çok daha kızgın elbiseler insanın vücudunun her tarafını sarıp yapışacak, insanın savmaya güç yetiremediği bir ateş olup derileri kavuracaktır:

... İşte o inkar edenler, onlar için ateşten elbiseler biçilmiştir... (Hac Suresi, 19)

Asfaltı yola yapıştıran katran cehennemde kafirin elbisesi olur, onun üstüne yapışıp için için yanarak onun vücudunu eritir. Ayetlerde şöyle buyrulur:

Giyimleri katrandandır, yüzlerini ateş bürümektedir. (İbrahim Suresi, 50)

Onlar için cehennemden yataklar ve üstlerine örtüler vardır. Biz zulme sapanları işte böyle cezalandırırız. (Araf Suresi, 41)

Telifisi Olmayan Pişmanlık

İnkâr edenler, dirildikleri andan itibaren yaptıkları kahredici hatanın farkına varırlar. Bu geri dönüşü olmayan hatalarının verdiği pişmanlık dalgası tüm vücutlarını kaplar. Büyük bir yıkım yaşarlar, pişmanlıklarının etkisiyle kendilerini yer bitirirler.

Dünyada yaptıkları inkarcılara gösterildiğinde, gaflet içinde geçirdikleri hayatlarını telafi etmeye karşı onulmaz bir hasret duyarlar. Geri dönmeyi, kendilerine bir şans daha verilmesini isterler. Dünyada iken birlikte gaflete daldıkları dostlarını, sevgilerini bir daha görmek istemezler. Tüm dostluklar, tüm sevgiler, tüm bağlar kaybolmuştur. Dünyada iken kurmuş oldukları yaşam, yaptıkları işler, evleri, arabaları, eşleri, çocukları, şirketleri, örfleri, gelenekleri, savundukları "dünya görüşü", herşey, ama herşey artık değersizleşmiş, yok olmuştur. Herşey yok olurken, yerine de bir tek azap gelmiştir. Ayetlerde, o günkü yıkımın yarattığı ruh hali şöyle tarif edilir:

Ateşin üstünde durdurulduklarında onları bir görsen; derler ki: "Keşke (dünyaya bir daha) geri çevrilseydik de Rabbimizin ayetlerini yalanlamasaydık ve mü'minlerden olsaydık." Hayır, önceden saklı tuttıkları kendilerine açıklandı. Şayet (dünyaya) geri çevrilseler bile, kendisinden sakındırıldıkları şeylere şüphesiz yine döneceklerdir. Çünkü onlar, gerçekten kafirlerdir. Onlar dediler ki: "Bu dünya hayatımızdan

başkası yoktur. Ve bizler diriltilecek değiliz." Rablerinin karşısında durdurulduklarında onları bir görsen: (Allah:) "Bu, gerçek değil mi?" dedi. Onlar: "Evet, Rabbimiz hakkı için" dediler. (Allah:) "Öyleyse inkar edegeldikleriniz nedeniyle azabı tadın" dedi. (Enam Suresi, 27-30)

İnkarcı, içindeki bu büyük yıkıma rağmen, bir yandan da hala kibiri bırakmamakta ve ayetin ifadesiyle "**azabı görünce pişmanlığını gizlemekte**"dir. (Yunus Suresi, 54) Bu kibirin canlı kalması, onun için ayrı bir azap kaynağı olacak, cehennemde karşılaşacağı aşağılanma, söz konusu kibir nedeniyle ona tarifsiz acılar verecektir.

Sonuçsuz Yalvarmalar ve Ümitsizlik

Cehennem ehli, büyük bir çaresizlik içindedir. Başlarına gelen azap, hem korkunç derecede acı verici hem de sonsuzdur. Tek çare olarak sızlanmayı, yalvarmayı seçerler. Gördükleri herkese yalvarırlar. Cennet ehlini görürler, onlardan bir parça olsun su ve yemek isterler. Allah'a yalvarmaya, merhamet dilemeye çalışırlar. Ama hepsi boşunadır.

Yalvarmalarının bir kısmı, cehennemin bekçileri olan zebanileredir. Kendilerine en görülmedik işkenceleri yapanlara bile yalvarır ve onlardan kendileri adına Allah'a seslenmelerini isterler. İçinde buldukları azap o kadar yoğun bir azaptır ki, onun bir gün için olsun hafifletilmesi için yalvarırlar. Ama yanıt alamazlar:

Ateşin içinde olanlar, cehennem bekçilerine dediler ki: "Rabbimize dua edin; azabtan bir günü (olsun) bize hafifletsin." (Bekçiler:) "Size kendi Resulleriniz açık belgelerle gelmez miydi?" dediler. Onlar: "Evet" dediler. (Bekçiler:) "Şu hal-

de siz dua edin" dediler. Oysa kafirlerin duası çıkmazda olmaktan başkası değildir. (Mümin Suresi, 49-50)

Bunun yanında Allah'tan merhamet dilemeye de çalışırlar. Ancak yine boşunadır:

Dediler ki: "Rabbimiz, mutsuzluğumuz bize karşı üstün geldi, biz sapan bir topluluk imişiz. Rabbimiz, bizi (ateşin) içinden çıkar, eğer yine (inkara) dönersek, artık gerçekten zalim kimse-ler oluruz."

Der ki: "O'nun içine sinin ve Benimle söyleşmeyin. Çünkü gerçekten Benim kullarımdan bir grup: "Rabbimiz, iman ettik, Sen artık bizi bağışla ve bize merhamet et, Sen merhamet edenlerin en hayırlısı, derlerdi de, siz onları alay konusu edinmişsiniz; öyle ki, size Benim zikrimi unutturdular ve siz onlara gülüp duruyordunuz. Bugün Ben, gerçekten onların sabretmelerinin karşılığını verdim. Şüphesiz onlar, 'kurtuluşa ve mutluluğa' erenlerdir." (Müminun Suresi, 106-111)

Ayetten anlaşıldığına göre bu, Allah'ın cehennem ehline son hitabıdır. Çünkü Allah bunlara **"O'nun içine sinin ve benimle söyleşmeyin"** dedikten sonra artık ak-sinin olması söz konusu değildir. Bundan böyle Allah cehennem ehli ile sonsuza dek muhatap olmaz.

Kurtuluşu Olmayan Sonsuz Azap

Dünya hayatında bir acı çok şiddetli olsa bile, eğer insan onun biteceğini bilirse, bu onu rahatlatır. Her acının bitimi bir lezzettir ve bu lezzeti beklemek, acı anında

bile olsa, insana umut verir. Ancak bu umut cehennemde yoktur ve cehennem ehlini en çok yıkıma uğratan şey de budur. Her kaçmaya çalıştıklarında sert bir şekilde engellenmeleri, onlara işkencenin sonsuza kadar devam edeceğini gösterir. Ayette bu kahredici ortam şöyle anlatılır:

Ne zaman ordan, sarsıcı-üzüntüden çıkmak isterlerse, oraya geri çevrilirler ve (onlara:) "Yakıcı azabı tadın" (denir). (Hac Suresi, 22)

Cehennem tümüyle kapalıdır. Hiçbir çıkış yolu bırakılmamıştır. Hapsedilmenin verdiği duygu kafirleri çepeçevre kuşatır. Ayetlerde bu kahredici hapsolünmüşlük, şöyle tasvir edilir:

Ayetlerimizi inkar edenler ise, sol yanın adamlarıdır (Ashab-ı Meş'eme). "Kapıları kilitlenmiş" bir ateş onların üzerinedir. (Beled Suresi, 19-20)

Ve de ki: "Hak Rabbinizdendir; artık dileyen iman etsin, dileyen inkar etsin. Şüphesiz Biz zalimlere bir ateş hazırlamışız, onun duvarları kendilerini çepeçevre kuşatmıştır... (Kehf Suresi, 29)

Onların barınma yerleri cehennemdir, ondan kaçacak bir yer bulamayacaklardır. (Nisa Suresi, 121)

Acının en korkunç özelliği ebediyen sürecek olmasıdır. Yüz yıl, bin yıl veya milyon yıl geçse, yine de sona yaklaşmış olmaz. Milyonlarca yıl, sonsuzluğun yanında bir hiçtir. Cehennemde yaşayan kafir, dünyadaki gibi bir sonluluk bekler, ama boşunadır. Ayetlerde azabın sonsuza kadar sürecek olması şöyle belirtilmiştir:

Allah, erkek münafıklara da, kadın münafıklara da ve (bütün) kafirlere, içinde ebedi kalmak üzere cehennem ateşini vaat etti. Bu, onlara yeter. Allah onları lanetlemiştir ve onlar için sürekli bir azab vardır. (Tevbe Suresi, 68)

Eğer onlar (gerçek) ilahlar olsalardı, ona girmeyeceklerdi. Oysa onların tümü içinde temelli kalıcıdırlar. (Enbiya Suresi, 99)

İnkâr edenlere gelince, onlar için de cehennem ateşi vardır. Onlar için ne, karar verilir, ki böylece ölüversinler, ne de kendilerine onun azabından (bir şey) hafifletilir. İşte biz, her nankör olanı böyle cezalandırırız. (Fatır Suresi, 36)

Ateşin üstünde durdurulduklarında onları bir görsen; derler ki: "Keşke (dünyaya bir daha) geri çevrilseydik de Rabbimizin ayetlerini yalanlamasaydık ve mü'minlerden olsaydık."
(Enam Suresi, 27)

-4-

MÜMİNLERİN ASIL YURDU: CENNET

*Rabbinizden olan mağfiret ve
eni göklerle yer kadar olan
cennete (kavuşmak için) yarışın;
o, muttakiler için hazırlanmıştır.
(Al-İ imran Suresi, 133)*

GİRİŞ

Birçok kimsenin hayalinde cennet, bulutların içinde, bir sis perdesinin ardında, beyaz rengin hakim olduğu, aydınlık, fakat puslu bir rüyalar alemidir. Cennete girmeye hak kazanan insanlar ise yüzlerinde saf bir tebessüm ve uykulu gözlerle bulutların üstünde uçuşan ve bununla mutlu olan insanlardır. Bazı kişilere göre ise yalnızca yeşilliğin, kırların ve çayırın bulunduğu, kuzuların otladığı, insanların ağaçların altında oturup önlerinden akan dereleri seyrettikleri yeşilliklerdir. Bu cahilce anlayışa göre cennet, her ne kadar huzurlu, sakin, güvenli de olsa, sonsuz bir hayat düşünüldüğünde monoton ve sıkıcı bir yer olarak düşünülmektedir.

Bu kavrayış yetersizliğinin en önemli sebebi, kişinin Kuran'da anlatılan gerçeklerden ve Kuran'ın müminlere kazandırdığı akıl ve ferasetten yoksun olmasıdır. Hem bilmeyen hem de akledemeyen bir insan ise, kuşkusuz konuları derinliğine düşünemez, birtakım incelikleri kavrayamaz, gerekli bağlantıları zihninde kuramaz. Sonuçta da sağlıklı ve gerçekçi değerlendirmeler yapamaz. Dolayısıyla dünyevi konularda olduğu gibi, ahiretle ilgili konularda da, Kuran ayetlerini bilmeyen ve müminlere has akletme kabiliyetine sahip olmayan gaflet ehlinin zihnindeki cennet anlayışı yukarıda verdiğimiz örneklerin ötesine geçemez.

İnkârın insanlar arasında yaygınlaşmasını ve Kuran'da anlatılan gerçeklerden uzaklaşmalarını arzu eden bir kısım inkarcılar da, toplumda yaygın olan çarpık ahiret anlayışlarını, özellikle de cennet hakkındaki ilkel bakış

açılarını derleyip, din ve Müslümanlar aleyhinde kullanırlar. Bu kişiler kıyamet, cennet, cehennem gibi konuları, toplum içinde yaygın olan kanaatler doğrultusunda, ilkel ve batıl kalıplara sokarak bir alay ve eğlence konusu haline getirirler. İnsanları Kuran ahlakından uzaklaştırmak için Müslümanları, sonsuz hayatları için yukarıda tarif ettiğimiz şekilde bir cennet beklentisiyle mutlu olan küçük ve basit zevklere sahip, estetik, sanat, zenginlik, ihtişam, teknoloji, konfor, refah, lüks gibi kavramlardan habersiz, yeme, içme, cinsellik, giyinme, eğlenme gibi konulardaki zevkleri belli sınırlarda olan dar kalıpları aşamayan, geri kalmış kimseler olarak lanse ederler. Bu suretle insanları İslam'dan ve Müslümanlardan mümkün olduğunca soğutmaya çalışırlar.

Halbuki bu düşünceler, toplum içinde hakim olan yanlış anlayışlara, geleneklerden gelen çarpık düşünceleri yansıtmaktadır. Çünkü Allah'ın Kuran'da inanan kullarına vaat ettiği cennet, insan aklının kavramakta zorlanacağı bir güzelliğe sahiptir. Cennet dünyaya çeşitli yönlerden benzemekle birlikte dünyanın kat kat daha üstün, kusursuz ve eksiksiz olanıdır. Üstelik ölümden sonra insanı bekleyen iki sonuçtan biridir ve hiç şüphesiz elde edilmesi için büyük bir uğraş gerekmektedir. O halde kişinin yapması gereken, samimi bir kalple Rabbimize teslim olması, sahip olduğu tüm batıl inançları terk edip Kuran ayetlerini eksiksizce yaşaması ve tüm hayatını Allah'ın razı olacağı şekilde geçirmeye çalışmasıdır. Aynı zamanda cennetin varlığı ile ilgili düşüncelerini de iyice netleştirmeli ve Kuran ayetlerinde cennet hakkında bildirilen doğru bilgileri bir an önce öğrenmelidir.

CENNET EHLİNİN DÜNYADAKİ DURUMLARI

Müminlerin Dünyadaki Güzel Yaşamları

Mümin Kuran'da sonsuz bir ecir, sonsuz bir mükafat, sonsuz bir mutlulukla müjdelenmiştir. Ancak çoğunlukla dikkatlerden kaçan önemli bir nokta vardır. O da, sonsuz zaman içinde, sonsuz güzelliklere uzanan bu müjdenin, mümin daha dünyadayken ona erişmeye başladığıdır. Çünkü mümin ahirette cennetle müjdelendiği gibi, bu dünyada da Allah'ın lütuf ve ikramıyla nimetlenmektedir. Kuran'da, salih amellerde bulunan müminlerin bu dünyada da güzel bir hayatla yaşatılacakları şöyle haber verilir:

Erkek olsun, kadın olsun, bir mü'min olarak kim salih bir amelde bulunursa, hiç şüphesiz Biz onu güzel bir hayatla yaşatırız ve onların karşılığını, yaptıklarının en güzeliyle muhakkak veririz.
(Nahl Suresi, 97)

Ayetin bu müjdesinin, başta peygamberler olmak üzere salih müminler üzerinde gerçekleştiğini pek çok Kuran ayetinden öğrenmekteyiz. Örneğin, Kuran'da cennetin en yüksek dereceleri, en üstün makamlarıyla müjdelenen Peygamberimiz (sav)'i dünya hayatında Allah'ın zengin kıldığı, "**bir yoksul iken seni bulup**

zengin etmedi mi?" (Duha Suresi, 8) ayetinden anlaşıl-maktadır. Ayrıca Hz. Davud'a, Hz. Süleyman'a, Hz. Zül- karneyn'e, Hz. İbrahim ve ailesine bu dünyada büyük bir mülk ve imkan verildiğinden de birçok ayette bahsedilir.

Hem bir mükafat ve şevk kaynağı, hem de karşılıksız lütuf ve ihsanının bir göstergesi olarak salih kullarına dünyada nimet ve güzellik vermesi Allah'ın değişmez bir kanunudur. Zenginlik, ihtişam ve güzellik cennetin en temel özelliklerinden olduğu için, Allah sevdiği seçkin kul-larına cenneti hatırlatacak, onların cennete kavuşma arzusu ve heyecanlarını artıracak nimetlerin benzerlerini bu dünyada da yaratır. Bu yüzden, nasıl inkarcıların ebe-di azapları daha bu dünyadan başlıyorsa, salih müminler için vaat edilen ebedi güzellikler de kendilerine dünyadaki hayatlarında gösterilmeye başlanır.

Bir mümin, onu yaratan yüce Allah'ın bilincinde ol-masından, O'nun emir ve yasaklarına uymasından, O'nun insanlar için seçip beğendiği dini yaşamasından ve en önemlisi ölümünden sonrası için çok büyük umut ve beklentiler taşımasından ötürü, dünyadaki yaşamı boyunca her türlü ruhsal sıkıntı ve üzüntüden uzaktır. Her- şeyden önce Rabbimizin yardımı ve desteği kendisiyle beraberdir. Allah **"... elçisi ile müminlerin üzerine güven duygusu ve huzur..."** (Tevbe Suresi, 26) indir-miştir. Bu, müminlerin her namazda, her salih amelde, Allah rızası için yapılan küçük büyük her işte Allah'ın kendilerini gördüğünü, meleklerin bunları amel defterle-rine yazdığını ve ahirette tüm bunların karşılığını alacak-larını bilmelerinden doğan bir huzurdur. Bu, Allah'ın kendilerini görünmeyen ordularla ve meleklerle destek-lediğini, "önlerinden ve arkalarından izleyenleri" olduğu-

nu ve bunların kendilerini "... **Allah'ın emriyle gözetip-korumakta...**" (Rad Suresi, 11) olduklarını, O'nun yolunda yapılan mücadelede galip gelecek olanların, cennetle müjdelenmiş olanların hep kendileri olduklarını bilmelerinden kaynaklanan bir güven duygusudur. Böylece salih müminler, Allah'ın meleklerle, "... **iman edenlere sağlamlık katın...**" (Enfal Suresi, 12) vahyi doğrultusunda, asla korkuya ve heyecana kapılmazlar.

Müminler, "... **bizim Rabbimiz Allah'tır deyip sonra dosdoğru bir istikamet tutturan...**" (Fussilet Suresi, 30) insanlardır. Ve, "onların üzerine melekler iner. '**Korkmayın ve hüzne kapılmayın, size vaad olunan cennetle sevinin'.**" (Fussilet Suresi, 30) derler. Müminler Allah'ın "... **kimseye güç yetireceğinden fazlasını yüklemeyiz**" (Araf Suresi, 42) bilmişlerdir. Kadere ve herşeyi yapıp edenin Allah olduğuna kesin bir bilgiyle inanırlar ve böylece başlarına gelenlere "... **Allah'ın bizim için yazdıkları dışında bize kesinlikle hiçbir şey isabet etmez...**" (Tevbe Suresi, 51) ayetince tevekkül ederler. Allah rızasına uyduklarından, "... **Allah bize yeter, O ne güzel vekildir...**" dediklerinden dolayı da onlara hiçbir kötülük dokunmayacaktır. (Al-i İmran Suresi, 173-174)

Ancak dünya bir deneme süresi olduğundan elbette müminin karşısına çeşitli zorluklar çıkabilir. Belli dönemlerde açlık, hastalık, uykusuzluk, kaza, maddi kayıp gibi çeşitli sıkıntılarla karşılaşabilir. Bakara Suresi, 214. ayette belirtildiği şekilde fakirlikle ve zorluklarla da denemeden geçirilebilir. Ayette bu imtihan şöyle bildirilmiştir:

Yoksa sizden önce gelip-geçenlerin hali başınıza gelmeden cennete gireceğinizi mi sandınız?

Onlara öyle bir yoksulluk, öyle dayanılmaz bir zorluk çattı ve öylesine sarsıldılar ki, sonunda elçi, beraberindeki müminlerle; "Allah'ın yardımını ne zaman?" diyordu. Dikkat edin, şüphesiz Allah'ın yardımını pek yakındır. (Bakara Suresi, 214)

Kuşkusuz ki bu zor durum, peygamberin ve yanındaki müminlerin Allah'a olan güçlü imanlarını, Kuran ayetlerini uygulamadaki kararlılıklarını kesinlikle etkilememiştir. Zaten Allah, ayetin sonunda yardımının çok yakın olduğunu da müjdelemektedir. Sonuçta, **"Allah, takva sahiplerini (inanarak ve inançlarını uygulayarak) zafere ulaşmaları dolayısıyla kurtarır. Onlara kötülük dokunmaz ve onlar hüzne kapılmayacaklardır"** (Zümer Suresi, 61).

Müjde

Kuran'ın birçok ayetinde Allah'ın cenneti vaat etmesinden ve müminleri bununla müjdelemesinden bahsedilmektedir. Bu müjdeleme bir ayette şöyle ifade edilmiştir:

Rableri onlara katından bir rahmeti, bir hoşnutluğu ve onlar için, kendisinde sürekli bir nimet bulunan cennetleri müjdeler. (Tevbe Suresi, 21)

Bir başka ayette ise müminler için şöyle denmektedir:

Müjde dünya hayatında ve ahirette onlarındır. Allah'ın sözleri için değişiklik yoktur. İşte büyük kurtuluş ve mutluluk budur. (Yunus Suresi, 64)

Kuran'da müminlerin melekler vasıtasıyla da müjdelecekleri bildirilmektedir. Şüphesiz ki bu müjde, cenneti şiddetle arzulayan bir mümin için tarifsiz bir sevinçtir.

Bu durum Kuran'da şöyle anlatılır:

Şüphesiz "Bizim Rabbimiz Allah'tır" deyip sonra dosdoğru bir istikamet tutturanlar (yok mu); onların üzerine melekler iner (ve der ki:) "Korkmayın ve hüzne kapılmayın, size vaad olunan cennetle sevinin." Biz, dünya hayatında da, ahirette de sizin velileriniziz. Orda nefislerinizin arzuladığı herşey sizindir ve istediğiniz herşey de sizindir. "Çok bağışlayan, çok esirgeyen (Allah)tan bir ağırlanma olarak." (Fussilet Suresi, 30-32)

Allah resullere de müminleri müjdeleme görevi vermiştir. Allah Ahzap Suresi'nin 47. ayetinde elçisine müminlere Allah'tan büyük bir fazl olduğunu müjdelemesini, Yasin Suresi 11. ayette de Kuran'a uyan ve gayb ile Rahman'a karşı içi titreyerek korkan kimseleri bir bağışlanma ve üstün bir ecirle müjdelemesini emretmektedir. Zümer Suresi, 17. ayette ise tağut'a kulluk etmekten kaçınan ve Allah'a içten yönelenler için bir müjde olduğu duyurulmaktadır. Allah Yunus Suresi'nin, 2. ayetinde ise elçisine "... İman edenlere Rableri katında gerçek bir makam olduğunu müjde ver" diye vahyetmiştir.

Allah'ın Vaadi

Allah, huzuruna mümin olarak gelecekler için içlerinde ebedi olarak kalacakları cenneti vaat etmiştir. Allah'ın vaadi ise şüphesiz ki gerçekleşmesi kuşku götürmeyen, en kesin sözdür. Bir ayette şöyle geçer:

Adn cennetleri (onlarıdır) ki, Rahman (olan Allah, onu) kendi kullarına gaybtan vaadetmiştir. Şüphesiz O'nun vaadi yerine gelecektir. (Meryem Suresi, 61)

Allah'ın müminlere cenneti vaat etmesiyle ilgili bir başka ayet şöyledir:

Şimdi kendisine güzel bir vaadde bulunduğumuz, dolayısıyla ona kavuşan kişi, dünya hayatının metaı ile metalandırdığımız sonra kıyamet günü (azaba uğramak için) hazır bulundurulan kişi gibi midir? (Kasas Suresi, 61)

Bu ayetten de açıkça anlaşıldığı gibi, Allah'ın bir vaadde bulunması, buna kavuşmak için kesinlikle yeterlidir. Müminler de cennete girdiklerinde bu durumu ikrar edecek ve Allah'a şöyle şükredeceklerdir:

Dediler ki: Bize olan vaadinde sadık kalan ve bizi bu yere mirasçı kılan Allah'a hamd olsun ki, cennetten dilediğimiz yerde konaklayabiliriz. (Salih) amellere bulunanların ecri ne güzeldir. (Zümer Suresi, 74)

Dünya hayatında çeşitli kereler müjdelenmiş ve Allah'ın cennet vaat ettiği müminler, yaşamlarının sonunda umut ettiklerine kavuşacaklardır. Müminlerin cennete girişleriyle ilgili bir ayet bu eşsiz manzarayı şöyle tarif eder:

Onlar Adn cennetlerine girerler. Babalarından, eşlerinden ve soylarından salih davranışlarda bulunanlar da (Adn cennetlerine girer). Melekler onlara her bir kapıdan girip (şöyle derler:) "Sabrettiğinize karşılık selam size. (Dünya) Yurdun(un) sonu ne güzel." (Rad Suresi, 23-24)

Onlar cennette "**esenlik dileği ve selamla**" (Furkan Suresi, 75) karşılanacak ve "**Oraya esenlikle ve güvenlikle**" gireceklerdir. (Hicr Suresi, 46)

AHİRETE GÜZEL GEÇİŞ

Güzel Ölüm

Ki melekler, güzellikle canlarını aldıklarında: "Selam size" derler. "Yaptıklarınıza karşılık olmak üzere cennete girin." (Nahl Suresi, 32)

İster iman eden bir kişi olsun, isterse Allah'ın ayetlerini inkar eden bir kişi, hiç kimse nerede ve ne zaman öleceğini kesinlikle bilemez. Bu gerçek Kuran'da şöyle açıklanmıştır:

Kıyamet saatinin bilgisi, şüphesiz 'ın katındadır. Yağmuru yağdırır; rahimlerde olanı bilir. Hiç kimse, yarın ne kazanacağını bilmez. Hiç kimse de, hangi yerde öleceğini bilmez. Hiç şüphesiz Allah bilendir, haberdardır. (Lokman Suresi, 34)

Ölümün müminleri nasıl karşılayacağını, canlarının nasıl alınacağını, ölümleri anında neler olacağını Kuran'dan öğrenme imkanımız vardır. Kuran'da bize bildirildiği kadarıyla, müminin ölümü çok yumuşak bir geçiş, anlık bir boyut değiştirme şeklinde olacaktır. Aynen uyku sırasında Allah'ın **"bir tür ölüme sokmuş olduğu kişinin"** (Zümer Suresi, 42) ertesi sabah uyanarak yeni bir güne başlaması gibi, mümin de ölümünde, bir anda "dünya" boyutundan sıyrılacak ve "ahiret" boyutuna geçecektir. Allah bu sıkıntısız ve rahat geçişi, Naziat Suresi'nin 2. ayetinde görevli meleklerle işaret ederek, **"yumuşacık çekip alanlara"** şeklinde haber vermektedir.

Melekler, müminlerin canlarını almaya geldiklerinde aralarında geçen bir konuşma Nahl Suresi'nin 32. ayetinde ise şu şekilde anlatılır:

Ki melekler, güzellikle canlarını aldıklarında: 'Selam size' derler. Yaptıklarınıza karşılık olmak üzere cennete girin. (Nahl Suresi, 32)

Başka bir ayette de müminlerin ölüm anı şöyle tasvir edilir:

Onları, o en büyük korku hüzne kaptırmaz ve: 'İşte bu sizin gününüzdür, size va'dedilmişti' diye melekler onları karşılayacaklardır. (Enbiya Suresi, 103)

Görüldüğü gibi, dünyada güzel bir hayat yaşatılan müminin ölümü de güzel ve rahat olacak, ahiret hayatı meleklerin karşılamasıyla başlayacaktır. Bunun devamında da mümini, en başından beri olduğu gibi rahatlık ve kolaylık beklemektedir...

Kolay Hesap

Kıyametin kopmasıyla birlikte başlayan tüm gelişmeler, dünya tarihi boyunca yaratılmış bütün insanların yeni bir bedenle diriltilmeleri ve cehennem ateşinin çevresinde biraraya toplanmalarıyla devam edecektir. Daha sonra tüm şahitler getirilecek, her bir kişinin amel defteri açılacak ve herkes dünya hayatında yaptıklarından hesaba çekilecektir. Bunların sonunda Allah müminleri rahmetiyle cehennem ateşinden kurtararak, cennetine sokacaktır. Sur'a ilk üfürülüş ile Kıyamet başlamıştır. Kafirleri öldürücü bir utanca sürükleyen bu anda müminler, sevinçli ve coşkuludurlar. Çünkü "**... O gün Allah, peygamberi ve onunla birlikte iman edenleri küçük düşürmeyecektir...**" (Tahrim Suresi, 8) Allah "**Elçilerine ve iman edenlere, hem dünya hayatında hem de şahitlerin (şahitlik için) duracakları gün yardım edeceğini**" vaat etmiştir. (Mü'min Suresi, 51)

Bu ihtişamlı "sahnede" salih müminler, tüm hayatları boyunca yapıp-ettiklerinin yazılmış olduğu hesap defterlerini "sağ yanlarından" alacaklardır. Bu tanım, Kuran'da "kolay" hesaba çekilecek ve cennete sokulacak insanlar için kullanılmıştır:

Artık kitabı sağ eline verilen kişi, der ki: "Alın, kitabımı okuyun. Çünkü ben, gerçekten hesaba kavuşacağımı sanmış(anlamış)tım. Artık o, hoşnut bir yaşama içindedir. Yüksek bir cennette. (Hakka Suresi, 19-22)

Rabbimizin kendilerine vaat ettiğine kavuşmak üzere olan müminler, o "**ebedilik gününde**" (Kaf Suresi, 34) heyecanlı ve mutludurlar, bu durumları bir başka ayette şöyle tasvir edilmiştir:

Artık kimin kitabı sağ yanından verilirse. O, kolay bir hesap (sorgu) ile sorguya çekilecek. Ve kendi yakınlarına sevinç içinde dönmüş olacaktır. (İnşikak Suresi, 7-9)

Hesaba çekilmeleri bittiğinde artık müminler, kurtulmuş olmanın sevinci içinde Rabbimizin söyleyeceği tek bir söze bakmaktadırlar: "**Oraya esenlikle ve güvenlikle girin.**" (Hicr Suresi, 46). Bu durum başka bir ayette de şöyle anlatılır:

Ey mutmain (tatmin bulmuş) nefis, Rabbine, hoşnut edici ve hoşnut edilmiş olarak dön. Artık kullarımın arasına gir, cennetime gir. (Fecr Suresi, 27-30)

Artık Allah, rahmet etmiş olduğu kullarının günahlarını da bağışlamış, kötülüklerini iyiliğe çevirmiş ve cennete girmelerine izin vermiştir. Kendisine "**cennete gir**" denilen mümin bir kişi ise, şöyle söyler:

... Keşke kavmim de bir bilseydi, Rabbimin beni bağışladığını ve ağırlananlardan kıldığını. (Yasin Suresi, 26-27)

Bir başka ayette Allah, cennet ehlini şöyle müjdelemektedir:

... Bu, doğrulara, doğru söylemelerinin yarar sağladığı gündür. Onlar için, içinde ebedi kalacakları, altından ırmaklar akan cennetler vardır... (Maide Suresi, 119)

Ey kullarım, bugün sizin için korku yoktur ve siz mahsun olmayacaksınız. (Zuhruf Suresi, 68)

Ortam da gittikçe güzelleşmektedir, "**Cennette, muttakiler için, uzak değildir, yakınlaştırılmıştır.**" (Kaf Suresi, 31) Kuran'da bildirildiği üzere müminler için çok heyecanlı bir bekleyişten başka bir şey söz konusu olmayacaktır: Cennete sevk edilileriyle ona girmeleri arasında geçecek kısa bir bekleyiş...

Cennetteki Doğal Güzellikler

Takva sahiplerine vaat edilen cennet; onun altından ırmaklar akar, yemişleri ve gölgelikleri süreklidir. Bu korkup-sakınanların (mutlu) sonudur, inkar edenlerin sonu ise ateştir. (Rad Suresi, 35)

Cennet, "**... ne (yakıcı) bir güneş, ve ne de dondurucu bir soğuk...**" (İnsan Suresi, 13) şeklinde tarif edilen, insana hiçbir rahatsızlık vermeyen, hoş bir iklime sahiptir. İnsanı bunaltan, terleten sıcaklar ya da titreten, donduran soğuklar orada yoktur. Allah müminleri cennette "**... ne sıcak-ne soğuk, tam kararında bir göl-**

geliğe..." sokacaktır. (Nisa Suresi, 57) "**Tam kararında**" ifadesi, bu ayette iklimin tam insanın isteyeceği ve rahat edeceği gibi olduğunu bildirmekle beraber, aslında cennetteki bütün şartların, insan ruhunun gerçek anlamda doyum sağlayacağı, rahat edeceği biçimde hazırlandığına işaret etmektedir. Cennetteki herşey ve her durum müminin "tam istediği" gibi olacaktır. Zaten başka türlü olması, bir kusur, eksiklik ve mahrumiyet anlamına gelirken, cennette bu tür kavramlara yer yoktur.

Allah'ın cennet ayetlerinde en çok bahsettiği doğal güzelliklerden biri de, "**Durmaksızın akan su(lar)**"dır. (Vakıa Suresi, 31) Dünya hayatından da gözlemlediğimiz gibi insan ruhu sudan, özellikle de akan sulardan büyük zevk alır. Bir göl, bir akarsu veya bir şelale, ormanın içinden akan bir ırmak insanın ruhuna hitap etmektedir. Sarayların, konakların, malikanelerin ya da villaların bahçelerine yapılan göletler, havuzlar ve fiskiyelerin, yapay veya doğal akarsuların amacı hep ruhtaki bu estetik özlemin tatminidir.

Bu estetik görüntülerin hoşla gitmesinin başlıca sebebi insan ruhunun cennete göre yaratılmış olmasıdır. Bir diğer ayette de bu güzellik şöyle ifade edilmiştir: "**İçlerinde durmaksızın fışkırıp-akan iki pınar vardır.**" (Rahman Suresi, 66)

"**Gerçekten takva sahibi olanlar, cennetlerde ve pınar başlarındadır**" (Hicr Suresi, 45) ayetinden de anladığımız gibi, müminler cennette bu tür yerlerde yaşarlar ve bundan zevk alırlar. Benzer başka bir ayette de "**Şüphesiz muttaki olanlar, gölgeliklerde ve pınar başlarındadır**" (Mürselat Suresi, 41) şeklinde bildirilmektedir. Bahsedilen gölgelik, (Allah en iyisini bilir)

oturmak ve güzellikleri seyretmek amacıyla özel olarak oluşturulmuş bir mekandır. Cennet köşkleri gibi gölgelikler de yükseklerde kurulmuşlardır. Böylece yükseklerden bakılarak daha aşağılardaki güzellikler seyredilir, birçok detay aynı anda görüş sahasında bulunur. Gölgelikler, özel olarak müminlere zevk alacakları bir ortam hazırlamak için yapılmış, her çeşit yiyecek ve meyvenin yeneceği, cennete has içkilerin içileceği, müminlerin bir araya gelerek sohbet edecekleri ve birlikte eğlenecekleri mekanlardır. Bu gölgeliklerin pınar başlarına, insan ruhunun çok hoşlandığı yerlere kurulmuş olması da buraların çekiciliğini artırmaktadır. Bu pınarlardan tertemiz, tadı güzel ve içenlere lezzet veren sular fişkirir.

Cennete has bir başka doğal güzellik ise ayette geçen bahçelerdir. Şura Suresi'nin 22. ayetinde bahsedilen **"cennet bahçeleri"** sadece müminler için hazırlanmıştır. Bahçelerin özelliği, birçok doğal güzelliği uyum içinde barındırıyor olmasıdır. Bu bahçelerde dünyanın çeşitli bölgelerinde yetişen en narin ve en güzel kokulu bitkilerin benzerleri ve bunlar gibi sonsuz çeşidi yetişmekte, insanın bildiği ve de bilmediği birçok hayvan bir arada yaşamaktadır.

Bahçeler, değişik boylarda ağaçlar, **"alabildiğine yemyeşil"** (Rahman Suresi, 64) alanlar, bitkiler ve çiçekler, bazı yerlerde havuzlar ve fıskiyelerle süslenmiştir. Civarda görülen ağaçların bir kısmı da meyve ağaçlarıdır ve cennetin bolluğunu simgelercesine **"yükü daları bükülmüştür"** (Vakıa Suresi, 28), **"üst üste dizilmiş meyveleri sarkmıştır"** (Vakıa Suresi, 29). Yeşillikler, deniz ya da göl kıyısına kadar kesintisiz devam eder. Bazı ağaçlar suların ulaştığı yerlerden bile çıkabilir.

Tüm bu saydıklarımız, cennete has özelliklerin ayetler ışığında tefekkür edebildiğimiz en genel bölümüdür. Bir kısmı dünyadakileri andıran, bir kısmı ise daha önce hiçbir nefsin görüp bilmediği, "**çeşit çeşit inceliklere ve güzelliklere sahip**" (Rahman Suresi, 48) olan cennetin nimet ve güzellikleri, tahayyül ve ifade sınırlarımızın çok ötesindedir. Bilinmelidir ki, bizim hayal gücümüzün ötesinde ve Allah'ın sonsuz ilmiyle hazırlanmış birçok güzellik ve sürpriz de cennette müminleri beklemektedir. Özellikle "**... Rableri katında her diledikleri onlarıdır. İşte büyük fazl (nimet ve üstünlük) budur...**" (Şura Suresi, 22) ayetinin bildirdiği gibi, tüm doğal güzellikler de dahil cennetteki herşey müminin kendi zevkiyle dilemesi neticesinde gerçekleşmektedir. Yani Kuran'da bildirilmiş güzelliklerin ötesinde, kişinin hayalgücü, Allah'ın izni ve lütfu sayesinde ortam şekillendirilecektir.

Cennette Müminlerin

Yaşadıkları Yerler

Allah, mümin erkeklere ve mümin kadınlara içinde ebedi kalmak üzere, altından ırmaklar akan cennetler ve Adn cennetlerinde güzel meskenler vaatetmiştir. Allah'tan olan hoşnutluk ise en büyüktür. İşte büyük kurtuluş ve mutluluk budur. (Tevbe Suresi, 72)

Müminlerin yaşadıkları güzel meskenler, evler, köşkler bir önceki bölümde tasvir edilen doğal güzelliklerin içinde kurulmuş olabileceği gibi, bunların son derece modern, üstün bir teknolojiye ve estetik mimariye sahip şehirlerde inşa edilmiş olması da mümkündür.

Kuran'da sözü geçen evler, genellikle doğal güzellik-

lerin içine inşa edilmiştir. Bunu bildiren bir ayete şöyle buyrulmaktadır:

Ancak Rablerinden korkup-sakınanlar ise, onlara yüksek köşkler vardır, onların üstünde de yüksek köşkler bina edilmiştir. Onların altında ırmaklar akmaktadır. (Bu), Allah'ın va'didir. Allah va'dinden dönmez. (Zümer Suresi, 20)

Köşkerlerin yükseklerde olması karşılardaki ve aşağılardaki manzara seyredilirken, görüntüye çok sayıda detay girmesini sağlar. Böylece birçok güzelliği aynı anda algılama imkanı doğar. Yükseklik değıştikçe görüntünün güzelliği de değışir. Her metre farkta görünen güzelliklerin boyutu bir öncekiyle aynı olmayacaktır. Cennette bazı köşkler daha yüksekte, bazıları daha alçakta olabilir, böylece her birinin manzarasının ve dolayısıyla buralardan alınacak zevklerin farklı olması mümkün olacaktır.

Ayette bahsedilen, yüksek yerlerde kurulmuş köşkerlerin altlarından sular akar, bu manzarayı seyretmek için geniş pencerele ya da dört bir tarafı camlardan inşa edilmiş salonlar olabilir. Böylece insan ruhunun en çok zevk alacağı şekilde döşenmiş evlerde, tahtlar üzerinde yaslanırken, ve en güzel meyvalar ve içeceklerle rızıklandırılırken müminler, yükseklerden bakarak birbirinden muhteşem manzaraları da seyretme zevkini tadarlar.

Köşkerlerin tasarımı ve döşenmesi en kaliteli malzemele, en uyumlu renklerle yapılmıştır. Rahat koltukları, karşılıklı oturulan tahtları vardır. **"Özenle işlenmiş mücevher tahtlar üzerindedirler. Karşılıklı yaslanmışlardır."** (Vakıa Suresi, 15-16) ve **"özenle dizilmiş tahtlar üzerinde yaslanmışlardır..."** (Tur Suresi, 20)

şeklindeki ayetlerden de anlaşılacağı gibi tahtlar zenginlik, ihtişam ve kudret sembolüdür. Allah sonsuz cennet nimetlerini nasip ettiği müminlere böylesini layık görmüştür. Onlar cennetteki tahtlar üzerinde kurulup yaslanırlar. Bu ortamda müminler sürekli Allah'ı anarlar:

Adn cennetleri (onlarıdır); oraya girerler, orada altından bileziklerle ve incilerle süslenirler. Ve orada onların elbiseleri ipek(ten)dir. Derler ki: "Bizden hüznü giderip yok eden Allah'a hamdolsun; şüphesiz Rabbimiz, gerçekten bağışlayandır, şükürü kabul edendir. Ki O, bizi kendi fazlından (ebedi olarak) kalınacak bir yurda yerleştirdi; burada bize bir yorgunluk dokunmaz ve burada bize bir bıkkınlık da dokunmaz."
(Fatır Suresi, 33-35)

İhtişamlı tahtlar üzerinde oturan müminler çevrelerini **"bakıp-seyretmektedirler"** (Mutaffifin Suresi, 23). Dünyada gördüğü güzel bir manzaranın, güzel bir görüntünün karşısından ayrılmak istemeyen insan için cennetteki muhteşem manzaraların ve güzelliklerin yalnızca seyredilmesi bile görsel bir ziyafet, büyük bir nimettir. Müminlerin bakıp seyrettikleri bir eğlence, bir şölen de olabilir. Dünyanın yaratılışından yokoluşuna kadar yaşamış ya da yaşayacak müminlerle bu zevkleri ve güzellikleri paylaşmak sadece cennete has bir nimettir. Örneğin Hz. Musa ile, Hz. İsa ile ya da salih müminler ve sahabelele karşılıklı tahtlarda oturup sohbet etmek, birlikte Allah'ı anmak dünyada nasip olabilecek bir zevk değildir, bu zevk ancak cennete mahsustur.

Cennette müminlerin her diledikleri şey yaratılacaktır. Allah dileklerinin kendilerine ulaştırılması için özel

hizmetkarlar görevlendirmiştir. Ayette şöyle geçer: **"Kendileri için (hizmet eden) civanlar, etrafında dönüp dolaşırlar; sanki (her biri) sedefte saklı inci gibi tertemiz, pırlıl pırlıl."** (Tur Suresi, 24) Bir başka ayette de bu durum şöyle ifade edilir: **"Çevrelerinde (gençlikleri ve dinçlikleri) ebedi kılınmış civanlar dolaşır durur, sen onları gördüğün zaman saçılmış birer inci sanırsın."** (İnsan Suresi, 19)

Allah'ın cennetine layık kıldığı müminler son derece değerli ve seçkin insanlardır. Müminlerin hizmet edilen, **"ikram görenler"** (Saffat Suresi, 42) konumunda olmaları da Allah'ın onlara verdiği değeri gösterir. Müminlere hizmet etmeleri için yaratılan hizmetkarlar müminlerin arasında dönüp dolaşırlar, müminlerin bir dediği iki edilmez. Sürekli, kesintisiz bir hizmet ve ikram yapılır. Kuran'da cennettekilerle hizmet için yaratılmış

***Ey mutmain (tatmin bulmuş) nefis, Rabbine,
hoşnut edici ve hoşnut edilmiş olarak dön.
Artık, kullarımın arasına gir, cennetime gir.
(Fecr Suresi, 27-30)***

civanlardan şöyle bahsedilir:

Kendileri için (hizmet eden) civanlar, etrafında dönüp dolaşırlar; sanki (her biri) 'sedefte saklı inci gibi tertemiz, pırıl pırıl.' (Tur Suresi, 24)

Çevrelerinde (gençlikleri ve dinçlikleri) ebedi kılınmış civanlar dolaşır-durur; sen onları gördüğün zaman saçılmış birer inci sanırsın. (İnsan Suresi, 19)

Cennette müminlerin dilediklerinin anında sebepsiz yaratılmasının yanısıra, nimetlerin böyle kusursuz bir hizmet ve ikram içinde sunulmaları da görkemli bir güzellik oluşturur. Hizmette kullanılan eşyalar da çok değerli, kaliteli ve gösterişlidir. Ayetlerde altın ve gümüş kullanıldığı anlatılır:

Çevrelerinde gümüşten billur kaplar, kupalar dolaştırılır. Gümüşten billur kaplar ki, onları belli bir ölçüyle tesbit etmişlerdir. (İnsan Suresi, 15-16)

Onların etrafında altın tepsiler ve testilerle dolaşılır; orada nefislerin arzu ettiği ve gözlerin lezzet (zevk) aldığı herşey var. Ve siz orada süresiz kalacaksınız. (Zuhruf Suresi, 71)

Müminlerin dünyadaki çabalarından biri de dünya hayatındayken Kuran'da tarif edilen cennet nimetlerine, cennet hayatına yakınlaşmaktır. Cennetteki kıyafetlerin, elbiselerin ve kumaşların mükemmelliğini ayetlerden öğrenmekteyiz. Dünyada Allah giyinmeyi insanlara öğretmek, onların bu sayede hem örtünmelerini hem de şık ve estetik olmalarını sağlamıştır. Bu durumu açıklayan bir ayet şöyledir:

Ey Ademoğulları, Biz sizin çirkin yerlerinizi örtecek bir elbise ve size 'süs kazandıracak bir giyim' indirdik (varettik). Takva ile kuşanıp-donanmak ise, bu daha hayırlıdır. Bu, Allah'ın ayetlerindedir. Umulur ki öğüt alıp-düşünürler. (Araf Suresi, 26)

Allah "**Ey Ademoğulları, her mescid yanında ziyaretlerinizi takının. Yiyn, için ve israf etmeyin. Çünkü O, israf edenleri sevmez.**" (Araf Suresi, 31) ayetiyle iman edenlere şık ve temiz kıyafetler giymelerini tavsiye etmiştir. İşte cennette müminlere giydirilecek kıyafetler de, dünyadakilerden kat kat ihtısamlı ve gösterişli olacaktır. Kuran'da özellikle cennette bulunan iki kumaşa dikkat çekilmiştir: İpek ve atlas. Bir ayette cennetkiler için "**hafif ipekten ve ağır işlenmiş atlastan (elbiseler) giyinirler**" (Duhan Suresi, 53) denmiştir. Bu iki kumaş da dünya standartlarında az bulunan, pahalı ve çok kaliteli kumaşlardır. Bunlardan yapılan elbiseler de giyen kişiye estetik bir zevk vereceği gibi seyreden kişiye de çok büyük bir zevk verecektir. Bu elbiselerin güzelliği ve ihtısamı, onları taşıyanların güzelliği ve kusursuzluğu ile bütünleşir ve ortaya muhteşem bir manzara çıkar.

Kuran bize, bu güzel elbiselerin bazı takılarla süslendiğini ve gösterişlerinin artırıldığını haber verir. Bu takılardan özellikle dikkat çekilenler altından ve gümüşten bilezikler ve incilerdir. Örneğin, Hac Suresi 23. ayette "**... orada altın bileziklerle ve incilerle süslenirler, oradaki elbiseleri ipek(ten)dir**" şeklinde bildirilmektedir. Bir başka ayette ise "**Onların üzerinde hafif ipek ve ağır işlenmiş atlastan yeşil elbiseler vardır. Gümüşten bileziklerle bezenmişlerdir...**" (İnsan Suresi, 21) şeklinde bildirilir. Böylece güzel kıya-

fetler güzel takılarla tamamlanmış ve müminlerin zevkine sunulmuştur.

Cennet insanın hayal gücünün çok ötesindedir.

... Orada nefislerin arzu ettiği ve gözlerin lezzet (zevk) aldığı herşey var. Ve siz orada süresiz kalacaksınız. (Zuhruf Suresi, 71)

Dünyevi şartlarda insan, bedenen zayıf yaratıldığından kolay yorulur. Yorulduğunda ise zihni bulanmaya başlar, konsantrasyonu dağılır, sağlıklı düşünebilmesi zorlaşır, algılaması da zayıflar. Oysa bu durum cennette söz konusu olmayacaktır. Müminin Allah'ın nimetlerini eksiksiz algılayabilmesi ve bunlardan zevk alabilmesi için zihni her zaman açık, şuuru keskin olacaktır. Dünyanın eksikliklerinden birisi olan yorgunluk hissi ortadan kaldırılacağı için, müminlerin sonsuz nimetlerden aralıksız istifade edebilmeleri mümkün olacaktır. Ayetlerde de bildirildiği gibi zevk almaktan bıkkınlık duyulmayacak, cennet nimetlerinden eksiksiz bir haz alınacak ve bir nimetten diğerine geçilecektir. Yorgunluğun ve bıkkınlığın dokunmadığı bir ortamda Allah, müminlerin "**her dilediklerini**" (Şura Suresi, 22; Furkan Suresi, 16; Zümer Suresi, 34) yaratarak onları ödüllendirmektedir. Olmasını arzuladıkları akla gelebilecek herşey orada müminlerindedir. Allah, "**Orada diledikleri herşey onlarındır, katımızda daha fazlası da var**" (Kaf Suresi, 35) ayetiyle insanın isteyebileceğinden, hayal edebileceğinden de fazlasını vereceğini, sınırlı isteklerimizin, cennette kat kat artırılacağını belirtmektedir.

TÜM NİMETLERİN EN ÜSTÜNÜ: ALLAH'IN RIZASI

Allah, mümin erkeklere ve mümin kadınlara içinde ebedi kalmak üzere, altından ırmaklar akan cennetler ve Adn cennetlerinde güzel meskenler vaatlemiştir. Allah'tan olan hoşnutluk ise en büyüktür. İşte büyük kurtuluş ve mutluluk budur. (Tevbe Suresi, 72)

Cennetin tüm anlatılanlardan çok daha üstün olan en büyük nimeti, Allah'ın rızasıdır. Müminin Allah'ın rızasını kazanabilmiş olmasından dolayı hissettiği sevinç ve huzurdur. Dahası, Allah'ın verdiği herşey için O'ndan razı olmanın, O'na daimi bir şükür içinde bulunmanın verdiği asil mutluluktur. Kuran'da, cennet ehlinin bu vafına şu şekilde dikkat çekilir:

"... Allah onlardan razı oldu, onlar da O'ndan razı olmuşlardır. İşte büyük 'kurtuluş ve mutluluk' budur." (Maide Suresi, 119)

Müminlerin Allah'ın rızasını kazandıklarını hissetmelerinin en çarpıcı ifadesi ise, Allah'ın onlara görünecek şekilde tecelli etmesidir. Dünyada bu durum olanaksızdır, çünkü **"gözler O'nu idrak edemez..."** (Enam Suresi, 103). Ancak Kuran'da bildirildiğine göre, Allah, ahirette mümin kullarına belirli bir şekilde tecelli ederek gözükcektir. Bunun nasıl olacağı ise Allah katındadır. Ancak ayetlerde geçen ifadelere göre, mahşer günü, Allah sekiz

meleğin taşıdığı arşında müminlerin karşısına gelecektir. (Hakka Suresi, 17) O an müminlerin **"yüzleri ışıltılı parlak, Rablerine bakıp-durur"** (Kıyamet Suresi, 22-23). Dahası **"çok esirgeyen Rabb'dan onlara bir de sözlü 'Selam' (vardır)"** (Yasin Suresi, 58). İçinde buldukları doğruluk makamı, Allah'ın onurlu-üstün makamıdır ve müminler burada **"çok kudretli, mülkünün sonu olmayan (Allah)ın yanında, doğruluk makamındadırlar"** (Kamer Suresi, 55).

Tüm bunlar, müminlerin Allah'ın rahmetini ve rızasını üzerlerinde en yoğun biçimde hissetmeleri anlamına gelir ki, olabilecek en büyük nimet budur. Allah'ın rızasını kazanmış olmak, hiçbir maddi güzellikle karşılaştıramayacak kadar büyük bir sevinç ve mutluluktur.

Aslında cennetin diğer nimetlerini değerli kılan şey de, yine Allah'ın rızasıdır. Çünkü aynı nimetler dünyada da kısmen var olabilirler, ama Allah'ın rızası dahilinde olmadıktan sonra mümin için bir anlam taşımazlar.

Cennetteki en çarpıcı nimetlerden biri olan ve Kuran'ın da sık sık vurguladığı güzel kadınları (hurileri) ele alalım. Bu kadınlar, estetik kavramının doruğunu temsil ederler ve son derece çekicidirler. Bunlarla birlikte olmak başlı başına büyük bir nimettir. Nitekim Kuran'da bu teşvik edilir, onların yüzlerinin, ciltlerinin ve hatta göğüslerinin güzelliğine dikkat çekilir. Allah'ın yarattığı en büyük maddi nimetlerden biri olan cinsellik, bu muhteşem kadınlarla sonsuza dek en mükemmel biçimde yaşanır.

Ancak bu kadınları bu denli değerli kılan şey, kendi güzelliklerinin ötesinde, onların Allah'tan gelen birer "ikram" olduğunun bilinmesidir. Sonuçta varılan en büyük

zevk, ikram edenin sevgi, yakınlık, lütuf ve iltifatına kavuşmanın verdiği zevktir. Yapılan ikram, verilen hediye ne kadar değerli olursa olsun, bunlardan daha değerli olan alemlerin Rabbi olan Allah'ın ikramına layık görülmenin, Allah'tan hediye almanın verdiği zevktir.

Nitekim eğer, "Allah'ın ikramı" olmasa, bir mümin için tüm nimetler anlamlarını yitirirler. En güzel kadın dahi, mümine eğer Allah'ın rızasına aykırı biçimde -yani helal dairesinin dışında- yaklaşırsa, anlamını yitirir. Böyle bir yaklaşım, Allah'ın rızasına muhalif bir ruhu barındırdığı için, müminin kalbini asla cezbedemez.

Hız. Yusuf'un gösterdiği büyük asalet, mümin ahlakının bu yönünü en güzel şekilde ortaya koyar. Kuran'da Mısır vezirinin karısının Hız. Yusuf'tan murad almak istediği, hatta bunun için Hız. Yusuf'u zorladığı bildirilmektedir. Ayetlerde, Hız. Yusuf'un da söz konusu kadını çekici bulduğu bildirilmektedir. Ancak Hız. Yusuf, Allah'ın haram kıldığı bu ilişkiden Allah'ın işaretiyle sakınmıştır. Kadın onu tekrar zorladığında ise, zina etmektense, hapse girmeyi yeğleyerek şöyle demiştir: **"Rabbim, zindan, bunların beni kendisine çağırdıkları şeyden bana daha sevimlidir..."** (Yusuf Suresi, 33)

Hız. Yusuf'un son derece kötü şartlardaki bir hapisaneyi vezirin karısının kendisini çağırıldığı fiilden daha "sevimli" bulması, Allah'ın rızasının mümin için olan önemini gösterir. Allah'ın rızasına uygun hareket etmek, O'nun hoşnutluğunu kazandığını bilmek, müminin kalbi için herşeyden daha önemlidir. Maddi nimetler, eğer Allah'ın rızasına aykırı biçimde müminin önüne gelirse, nimet olmaktan çıkarlar ve değerlerini yitirirler.

Cennette ise, tüm maddi nimetler Allah'ın rızasına

uygun bir biçimde vardılar. Hurileri Allah özel olarak yaratmış ve kullarına ikram etmiştir. Evler, yiyecekler, tabiat güzellikleri ve diğer herşeyi Allah sunmaktadır. Onları değerli kılan şey de budur.

İşte bu nedenle, insanın kalbi ancak cennetle tatmin olur. Allah'a kulluk etmek için yaratılmıştır ve bu yüzden ancak O'nun ikramından zevk alır. Dünyada ise, cenneti andıran ortamlarda, yani nimetlerin O'nun rızasına uygun ve O'na şükredilerek kullanıldığı ortamlarda huzur bulur. İnkarcıların eskiden beridir hayalini kurdukları "yeryüzünde cennet" ideali, işte bu nedenle mümkün değildir. Cennette var olan maddi güzelliklerin dünyadaki benzerlerini alıp bir yere toplansanız bile, Allah'ın rızası olmadıktan sonra, hiçbir anlam ifade etmezler. Hem Allah, o maddi güzelliklerden alınan zevki de hemen yok eder.

Kısacası, cennet Allah'ın bir ikramıdır ve bu nedenle değerlidir. Cennet ehli, **"ikrama layık görülmüş kullar"**dan (Enbiya Suresi, 26) oldukları için ebedi mutluluk ve sevince kavuşurlar. Orada söylenecek en hikmetli söz ise **"Celal ve ikram sahibi olan"** Allah'ın adını övüp yüceltmektir. (Rahman Suresi, 78)

SONUÇ

Sonsuz Azaptan Kurtulmak İçin Bir Hatırlatma

Kitap boyunca, dünyada Allah'ın ayetlerinden yüz çeviren ve herşeyi yaratan Rabbimizi şuursuzca inkar edenlerin, ahirette hiçbir kurtuluşlarının olmayacağı, cehennemde dehşet verici bir azapla karşılaşacakları tüm detaylarıyla anlatıldı.

İşte bu yüzden her insan, burada anlatılan gerçekleri öğrendiğinde hiç zaman yitirmeden içine girdiği yanlış yoldan geri dönmelidir. Çünkü bu yolun sonu büyük bir yıkım getirir. Yapması gereken en önemli şey ise kendini Allah'a teslim etmektir. Bunu yapmadığı takdirde, ebedi bir pişmanlık yaşayacaktır. Kuran'da inkarcıların pişmanlığı şöyle haber verilir:

O inkar edenler Müslüman olmayı nice kereler dileyecekler. Onları bırak, yesinler, yararlınsınlar ve onları (boş) emel oyalayadursun. İleride bileceklerdir.

Sonsuz azaptan ve bu pişmanlıktan kurtulmanın ve kitabın diğer bölümlerinde detaylı olarak tarif edilen Cenneti, Allah'ın rızasını ve cennetini kazanmanın yolu ise bellidir:

Geç olmadan Allah'a gönülden iman etmek,
Tüm yaşamını O'nu razı edecek davranışlarla geçirmek...

*Dediler ki: "Sen yücesin,
bize öğrettiğinden başka
bizim hiçbir bilgimiz yok.*

*Gerçekten Sen,
her şeyi bilen, hüküm ve
hikmet sahibi olansın."*

(Bakara Suresi, 32)